

DARBININKAS

Lietuvos nacionalistų M. Mažeiko biučas

LII NR. 72

SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LAPKRITIS - NOV. 1, 1967

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTU

Lapkričio 7-oji yra gedulo diena dėl komunizmo aukų

Citizens for Freedom iniciatyva per 60 organizacijų paskelbė proklamaciją, kurioje lapkričio 7 skiriama komunizmo kankiniam, tautom ir asmenim, pagerbti

Amerikos spauda ir televizija gausiai mini lapkričio 7 dienos bolševikmečio 50 metų sukaktį. Rodo bolševizmo dabartinius laimėjimus, kaip turistam po Egiptą rodomos faraonų piramidės. Už šią propagandą bolševikai nieko nemoka; priešingai, reikalauja, kad

jiems primokėtų: iš užsienių televizijos firmų paima po 15,000 dol. už leidimą padaryti vienos valandos filmą.

Iš kitos pusės į lapkričio 7 sukaktį pažiūrėjo antikomunistinis amerikiečių sambūris

“Citizens for Freedom”, vadovaujamas ponios Malcolm Douglas Hamilton. Jis kreipia dėmesį ne į sovietinės piramidės didybę, bet į žmones ir tautas, kurie buvo ir tebėra aukojami tos piramidės statybai.

Citizens for Freedom paskelbė “Proklamaciją”, kurioje lapkričio 7-ąją skelbia gedulo dieną dėl komunizmo aukų. Tarp pirmųjų, kurie proklamaciją pasirašė, yra kardinolas Spellmanas, kardinolas Cu-

shingas, gen. Wedemeyeris... Proklamaciją jau parėmė per 60 organizacijų.

Pasitarimuose, sudarant bendrą gedulo komitetą, iš lietuvių buvo pakviesti dalyvauti L. L. Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ir Baltijos moterų tarybos pirmininkė G. Žilionienė.

PROKLAMACIJA

Lapkričio 7-oji reikš vienos iš didžiausių istorijoje nelaimių 50 metų sukaktį — bolševikų valdžios pagrobimą Rusijoje. Iš tos šalies komunistinis amaras tebeplinta, virtęs kentėjimu bilijonui žmonių.

Mes, laisvieji amerikiečiai, pažymime:

kad per paskutinį pusimtį metų komunizmas yra atsakingas už sunaikinimą mažiausia 85 milijonų žmonių pilietiniu karu, badu, persekiojimais, genocidinėm deportacijom ir žudymais torturų kameroose, koncentracijos lageriuose;

kad komunizmas sistemingai tebeaikina moralines ir dvasines vertybes; užkrovė neapsakomus kentėjimus valstybėm ir žmonėm; persekioja visus tikėjimus; sukaustė kieta kontrole nesuskaitomus kiekius minčių;

kad komunizmas davė pavyzdį fašizmui ir kitom totalizmo atmainom ir kad jo atkaklus veržimasis valdyti pasaulį tebeilgo veržijoje arti šimto milijonų rytų ir vidurio Europos žmonių, o pasauly palaiko nerimą;

...kad nuo 1917 nė vienai iš smurtu pavergtų valstybių nebuvo leista laisvų rinkimų, ir nė viena laisva tauta neiškeitė niekad balsavimo keliu demokratijos į komunizmą;

kad per šiuos 50 metų ko-

VEIKSMAI ŠALIA VEIKSNIŲ . . . .

Kas ir ką darė ir kas nieko nedarė dėl Leokadijos Diržinskaitės pasisavintų titulų ir pareiškimų

Darbininke spalio 6 buvo informuota apie L. Diržinskaitės Piliušenko, Sovietų Sąjungos delegatės Jungtinėse Tautose, prisiegtus titulus — “Sovietinės socialistinės Lietuvos respublikos ministerių tarybos pirmininko pavaduotojas ir užsienių reikalų ministeris”.

Spalio 2 ji buvo kalbėjusi J. Tautų trečiame komitete dėl “deklaracijos apie moterų diskriminacijos panaikinimą”. Kalbėjo ne tik kaip Sovietų delegacijos atstovė apie Sovietų Sąjungą, bet pasisakė “atstovaujanti tuo pat metu ir penkioliktajai suverenei Lietuvos socialistinei sovietinei respublikai”.

Dėl jos titulų pasisavinimo reaguojant J. Tautų generaliniam sekretoriui Lietuvos diplomatų šefas ministeris Stasys Lozoraitis (Darbininkas spalio 17). Reaguojant taip pat laiškų spalio 14 trečiojo komiteto pirmininkei Mara Radic ir Vincė Leskaitienė kaip Lietuvių moterų klubų federacijos pirmininkė. Laiške pažymėjo, kad Diržinskaitė nėra joks suvereninės Lietuvos atstovas, o tik Sovietų okupacinio aparato agentas. Laiške taip pat protestavo prieš iškraipytus ar nutylėtus faktus apie Lietuvos moteris.

Laisvės Žiburio radijo angliškos dalies vedėjas Antanas Mažeika dar prieš tai, spalio 8, pasisakė per radiją ir tą pasisakymą pasiuntė ambasadoriui Goldbergui. Pasisakyme priminė ambasadoriaus ankstesnio laiško pareiškimą, kad Amerika nepripažįsta inkorporacijos ir tai primena tam tikrom progom Jungtinėse Tautose. Prašė ambasadorių atsiliepti dėl Diržinskaitės pasisavintų titulų, kuriais siekiama

munistai skelbia “išlaisvinimą”, o vykdo neribotą pavergimą sustiprinti savo valdžiai, paremtai teroru; dėl to, laikydami iškilmingą pareigą tų, kurie naudojami laisve, jaučia sąžinės įsipareigojimus kalbėti už nutildytus bei pagerbti kankinius,

Mes, laisvieji amerikiečiai, asmenys ir organizacijos, skelbiame lapkričio 7

diena gedulo dėl komunizmo aukų.

Mes kviečiame laisvuosius žmones visur pagerbti šią dieną ir šią savaitę minėjimais ir maldom.

Mes kviečiame kiekvieną bendruomenę atnaujinti pasiryžimus savu būdu atstatyti laisvę, atimtas iš bilijonų žmonių ir grasinamas visoje darlikusioje pasaulio dalyje.

Neteko pastebėti tarp pareiškimų, kad klausimas būtų radęs atgarsio veiksmų konferencijoje. Gal ten būta nusistatymo, kad klausimas nevertas dėmesio ir apeitinas tytom? Savu ruožtu mes nesame linkę aiškinti, kad sovietų uzurpaciniai aktai jau reiškia inkorporacijos pripažinimą ar valstybės departamento politikos keitimą. Tačiau jei veikniuose manoma, kad įvykis reakcijos nevertas, tai naudinga būtų apie tai ir painformuoti. Kitais — sudaromas įspūdis, kad veiksniai vengia atsiliepti į dienos reikalus, veiksmi tada eina šalia jų, o konferencijoje taip brėžta buvo brėžta apie veiksmų ir spaudos bendradarbiavimą opinijai sudaryti. P. S. Tarp privačios iniciatyvos naujų pozityvių veiksmų, kuriais populiarinamas Lietuvos reikalas artėjančios sukakties proga, čia primintinas dr. V. S. Vardžio ilgas formacinis straipsnis “The Baltic Peoples” žurnale “Problems of Communism” 1967 m. rugsėjo spalio nr. Žurnalas leidžiamas USIA (Amerikos informacijos agentūros).

LAPKRIČIO 7 — KĄ SIŪLO DARYTI

Gedulo komitetas paskelbė rekomendacijas, kurių 13 punktų nurodo, kas konkrečiai gali padaryti:

1. Surengti pamaldas savo bažnyčioje, sinagogoje.

2-5. Paraginti vietos laikraštį, televiziją, radiją, kad paskelbtų minėtą proklamaciją ir kitas informacijas. Sušaukti klubų, organizacijų susirinkimus ir priimti atitinkamas rezoliucijas.

6. Rašyti laiškus vietos redaktoriam proklamacijos mintim.

7. Jei šeima turi giminių pavergtuose kraštuose ar Rusijoje, tegul šeimos nariai lapkričio 7 užsiriša juodą raikštį ant rankovės.

8. Dalyvauti vietos demonstracijose, kurias tom dienom rengia “Atsakingo patriotizmo komitetas” (Eisenhowerio-Trumano komitetas) vyram Vietname paremti — dalyvauti su plakatu “Day of Mourning for the Victims of Communism”.

9. Rengti “maldų pusryčius” — klubuose, fraternaliniuose namuose, viešbučiuose.

10. Organizuoti, kad lapkričio 7 kuo daugiau vėliavų savoje apylinkėje būtų iki pusės stiebo pakeltos.

11. Maldose ir rezoliucijose reikšti užuojautą bei solidarumą tam jaunimui ar intelektualam, kurie anapus uždangos turi drąsos išsiveržti iš kontrolės, nepaisydami areštų.

12. Rašyti savo senatoriam bei kongresmanam ir kitiem valdžios atstovam, kad jie savo institucijose atitinkamus pareiškimus darytų ir rezoliucijas priimtų.

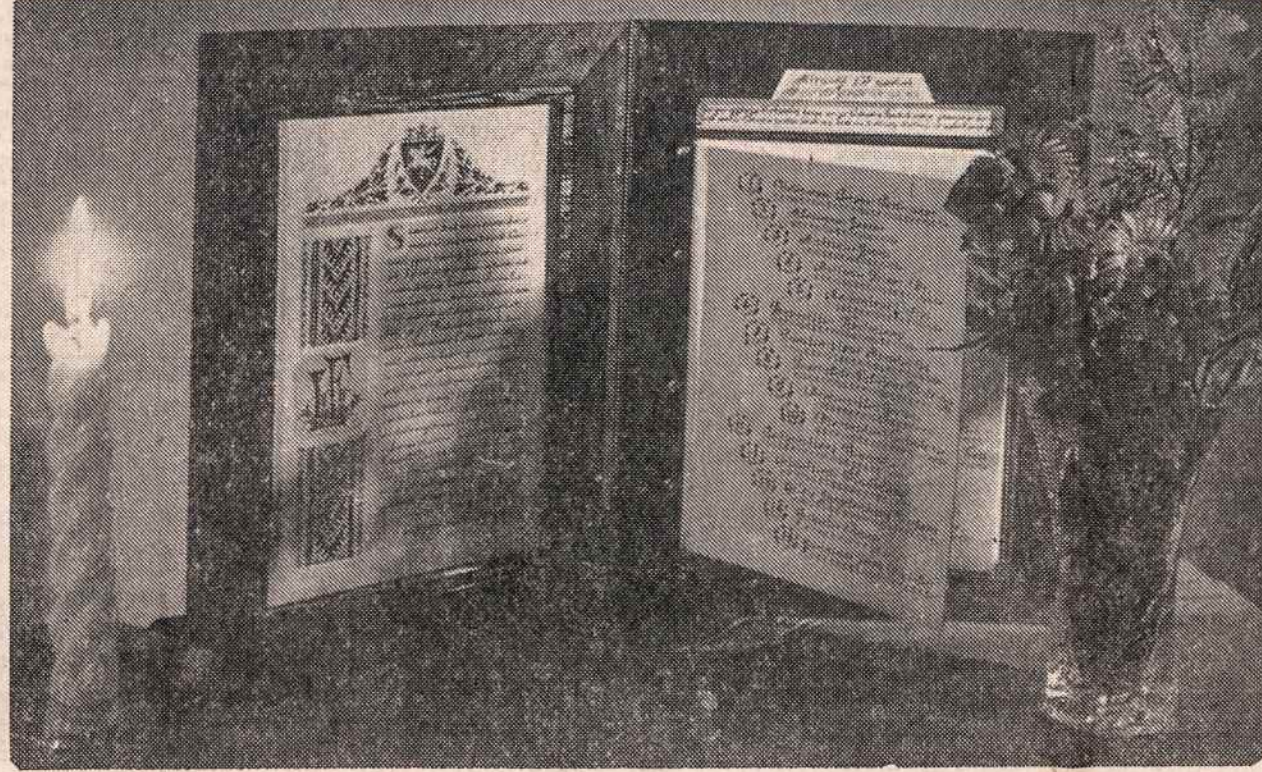
13. Primenama: nors lapkričio 7 yra rinkimų diena, bet tai gedulo akcijai tik padės, nes tai bus nedarbo diena.

PASIKLAUSKITE estų, lietuvių...

Daily News spalio 30 vedamajame Amerikos komunistų pasisakymą, kad jie remia negrus kaip mažumas, kritikuojančius, kad jie pasiklaustų ukrainiečius, tibetiečius, estus, latvius, lietuvius, kaip Sovietai elgiasi su mažumom...

— Popiežius Paulius pervaro, priimdamas patriarchą Athenagorą ir kitose iškilmėse, ir spalio 29 negalėjo pasirodyti nė iš savo lango į aikštę susirinkusiem. Nors temperatūra praėjusi, tačiau gydytojai dar neskelbia, kada galės būti operacija.

— Patriarchas Athenagoras po trijų dienų buvimo Romoje spalio 28 išvyko į Žiurichą, į Pasaulio bažnyčių tarybos konferenciją.

Vėlinių dienos proga prisimenami ir pagerbiami visi mirusieji Lietuvos Fondo nariai. Nuotraukose matome mirusiųjų LF narių albumą, kuriame iki 1967. X. 25 yra įrašyta 191 miręs fondo narys. Mirusiųjų narių bendras įnašas fonde yra \$38,487.47 — veik 10% viso fondo pagrindinio kapitalo, kuris šiuo metu siekia per 380 tūkstančių dol. Iki šiol lietuviškiems reikalams fondas davė 20,000 dol. Šiais metais tam tikslui fondas paskyrė taip pat 20,000 dolerių. Nuotr. V. Noreikos.

VIETNAMO FRONTE: H. H. Humphrey išliko nesužeistas

Saigone spalio 31 buvo prezidento Thieu ir viceprezidento Ky inauguracija. Inauguracijos rūmus apšaudė komunistai trim sviediniais. Vienas krito tuo metu, kai viceprezidentas H. H. Humphrey ėjo į inauguraciją. Viceprezidentas išliko nesužeistas.

— Sovietų min. pirm. Kosyginas spalio 30 atmetė derybas dėl Vietnamo Ženevos konferencijoje. Jis pakartojo š. Vietnamo sąlygas bet kokiom derybom dėl Vietnamo: Amerika turi nustoti bombardavus; turi atitraukti visas savo jėgas iš Vietnamo; turi pripažinti komunistinį “išlaisvinimo frontą” Vietnamo valios reikėju.

— Bombardavimas š. Vietnamo.

VIDAUS FRONTE: unijos už LBJ politiką

Gallupas rado, kad 46 proc. laiko klaida kariuomenės pasiuntimą į Vietnamą. Tačiau AFL-CIO konvencijose 38 procent. pasisakė už karo veiksmų stiprinimą, 13 už silpninimą, 8 už pasitraukimą.

— Kongresas numato sesiją baigti apie lapkričio 18. To pagėdaujans prezidentas, nes Kongresas nebendradarbiauja su prezidento siūlymais vidaus ir užsienio reikalais.

— Atstovų Rūmai spalio 30 nubalsavo prieš Egipto medvilnės importą į Ameriką.

Pavergtų Tautų Seimas rengia viešą susirinkimą protestui prieš sovietinį imperializmą rytų ir vidurio Europoje ryšium su sovietinės revoliucijos 50 m. sukaktim. Susirinkimas bus lapkričio 4, šeštadienį, 3 val. p.p. Carnegie Endowment International Center — 345 East 46 St. New Yorke. Kviečiami visi.

me pereitą savaitę buvo sustiprintas naujais taikiniais. Amerika neteko per savaitę 16 lėktuvų ir tiek pat lakūnų. Žemėje ir ore sunaikino 26 sovietinius Migus.

— Senatorius Young, Ohio dem., spalio 30 pasisakė už D.

SUEZO FRONTE: Izraelis nežada pasitraukti, kol...

Viduriniuose rytuose įvykių eiga tokia, kad Sovietų Sąjunga greitai gali susikirsti su Amerika ir sprogti trečias pasaulinis karas. — samprotauja N. Y. Post. Rusai, sako, stiprina savo karo laivyną Egipto uostuose. Kita Sovietų jėga čia yra jos raketos Egipte. Ešą artėjama prie tokios padėties, kuri buvo 1962 Kuboje, kada sovietinės raketos virto grėsme Amerikai.

N. Y. Times informuoja, kad Izraelis tokios baimės dėl karo neturi. Izraelis galvojama, kad Sovietai suinteresuoti puodą kaitinti, kad virtų, kunkuliuotų, kad būtų palaikomas chaosas. Bet jie suinteresuoti, kad tas chaosas nevirstų karu tarp Amerikos ir Sovietų.

Izraelis vyrauja įsitikinimas, kad Izraelio pagrindinė viltis — jų pačių ginklo jėga, ne tarptautinės institucijos. Vyrauja taip pat senasis nusistatymas dėl taktikos: dantis už danti. Ir min. pirm. Eshkol spalio 30 pareiškė, kad Izraelis nesitrauks iš okupuotų žemių, kol nebus susitarta dėl pastovios taikos

— Detroito miesto taryba skyrė 7 mil. padengti nuostoliam dėl negrų riaušių, kuriose žuvo 43.

— New Yorke miesto labdaros skyriuje atleisti 22 tarnautojai, kurie labdarą pradėjo nuo savęs, imdami kyšius.

Rusk pasitraukimą iš valstybės sekretorių, nes jis labiausiai kliudąs susitari. Spaudoje buvo pasisakyta už apsaugos sekret. McNamara pasitraukimą, nes atsakingas už ligišolinį vaisingo bombardavimą kliudymą.

O tartis Izraelis tesutinka tik su pačiais arabais, atmesdamas J. Tautų sprendimus.

Eshkol spalio 29 kreipėsi į Amerikos žydus, kad jie imli gruoatų į Izraelį. Dabar Izraelio valdomoje teritorijoje yra 3,8 mil. gyventojų. Tarp jų 2,4 mil. žydų ir 1,4 nežydų, tai 64:36 santykis. Pasilikdamas nukariautose žemėse, Iz-

raelis suinteresuotas, kad žydų skaičius didėtų.

Sueso kanalo uždarymas Anglijai atsieina kas mėnuo apie 56 mil. dol. nes nafta, gabenama ne iš vidurinių rytų, o iš Venezuelos, yra brangesnė.

— Syrija spalio 30 paskelbė numušusi Izraelio lėktuvą — vieną iš keturių, įsibrovusių į Syrijos teritoriją.

Jaunimas Washingtono konferencijoje: A. Barzduk as, A. Budreckis, M. Lenkauskienė, J. Gailiūsyte, A. Barzdukaite, p. Barzdukiene, dr. E. Lenkauskas. Nuotr. V. Mažeiko.

Nebuvo populiariu kalbėti apie Sovietų agresinius planus

Harrimanas: Nuo Stalino iki Kosygino (3)

Averell Harrimanas 1943-6 buvo Amerikos ambasadorius Maskvoje. Iš tų laikų informuoja apie savo iniciatyvą Europos atstatymo reikalu ir pasako savo nuomonę apie numatomus santykius tarp Sovietų ir Amerikos. Jo nuomonės nebuvo populiarios.

Nepraregėję žurnalistai San Francisco konferencijoje:

"1945 m. balandžio mėn. telegrafavau Rooseveltui, kad neužteks UNRRA pristatomo maisto paramos vakarų Europai, įskaitant Italiją ir Vokietiją (Tai turėjo būti balandžio pačioj pradžioj, nes balandžio 12 prezidentas Rooseveltas mirė. Red.); reikėtų papildomai paramos prekybai ir pramonei atstatyti. Pabrėžiau: jei mes neparemsim Europos atstatymo, tai komunizmas naudosis chaosu, nedarbu, skurdu, kurie neišvengiamai atseka po karo. Šios pažiūros apie Stalino agresinius planus tuo metu nebuvo populiarios Jungtinėse Valstybėse. Žmonės negalėjo patikėti, kad Stalinas nenorėtų bendradarbiauti su Vakarais atstatant Rusiją ir dedant pagindus taikai. Jungtinių Tautų konferencijoje San Francisco 1945 gegužės mėn. turėjau eilę susitikimų su spaudos žmonėmis. Aš jiems kalbėjau, kad mes turim suprasti, jog mūsų ir Kremliaus siekimai nėra suderinami. Sovietų Sąjunga nori pasaulį sukommunistinti, o tuo tarpu mes norim, kad pasaulio tautos pačios savo likimą apspręstų. Aš pabrėžiau, kad mes turėtume stengtis išlyginti skirtumus, kurie kliudytų mum galimybę taikingai gyventi šioje mažoje planetoje. Kai kurie žurnalistai buvo taip nustebinti ir šokiruoti, kad puolė mane už per didelį aštrumą mūsų karo metodo sąjungininkui, o kai kurie ėmėsi rašyti, kad aš turėčiau būti atšauktas iš ambasadorių".

Ir studentai Fulton kalbos metu:

"Kitais metais, 1946 kovo mėn., buvo kritikuojamas Winston Churchillis už jo garsią kalbą Fulton, Mo.: joje jis aptarė Europą kaip perskirta Geležinės Uždangos. Kai grįžo į New Yorką, jo viešbutis buvo piketuojamas, o Columbi-

jos universiteto studentai surengė prieš jį demonstraciją, kai jam buvo suteiktas garbės laipsnis."

Pagydytė Molotovas Paryžiaus konferencijos metu:

"Amerikos pastangos eiti išvien su Sovietų Sąjunga buvo tęsiamos. Net 1947 birželio mėn. valstybės sekretorius

George C. Marshallas savo istorinėje kalboje pasiūlė paramą visai Europai, neišskiriant Sovietų Sąjungos. Tačiau iš Paryžiaus konferencijos, kuri buvo sukviesta tuo reikalu, Molotovas išėjo ir privertė Lenkiją ir Čekoslovakiją atšaukti savo ankstesnę sutikimą dalyvauti.

"Komunistų perversmas Čekoslovakijoje 1948 vasario mėnesį ir po kelių mėnesių Berlyno blokada galutinai paveikė Amerikos opinią — pilnai buvo suprastos Stalino intencijos.

"Vadovaujant prezidentui Trumanui, bendradarbiaujant abiem partijom, amerikiečių

tauta davė atsakymą: parėmė Marshallo planą Europai atstatyti ir Nato sąjungą. Stalino planam buvo pastotas kelias. Vakarų Europa dabar yra suklestėjusi labiau nei bet kada."

"1959 aš pasijutau nebe tarnyboje; be mano valios viešosios tarnybos pareigos buvo nuo manęs nuimtos".

(Bus daugiau)

GERIAUSI VISOJ SOVIETIJOJ, BET TIK NE SEREDŽIUIJE

Nepraslinko nė savaitė nuo paskelbimo, kad Lietuvos prekybininkai esą geriausi visoj Sovietų Sąjungoj ir apdovanojami vėliava bei premija; o Vilniaus Tiesoj (rugs. 12) vėl pasirodė pasakojimas apie tą socialistinių prekybininkų paslaugumą, šį kartą apie Veliuonos vad. kooperatyvo talentus Seredžiaus valgyklose:

"Rugpiūčio antroji pusė, kaip sakoma, pats vasaros gėrybių metas. O Seredžiaus valgyklos valgiaraštis trumputėlis: klotai su makaronais, dešra — irgi su makaronais. Ir viskas. Bulvių nėra, daržovių — taip pat. Per pačius pietus baigėsi sriuba".

Toliau pasakoja, kad pravažiuojantieji Seredžiuje gali gauti atsigerti alaus, bet jokių būdų ne limonadą ar mineralinio vandens. Ir tai, esą, ne atsitiktinumas, ne vienos dienos įspūdis: "Jau prieš keletą metų Seredžiaus apylinkės vykdomasis komitetas... buvo sudaręs komisiją, tikrino prekybininkų darbą, o paskui komisijos išvadas svarstė apylinkės tarybos sesijoje... deputatai konstatavo, kad prekybininkai dirba blogai. Kaip ištaisyti trūkumus, sesija nurodė savo sprendime"... Siemėt vasario mėnesį vėl buvo kalbama apie tą patį "Siltų žodžių iš deputatų lūpų nesigirdėjo". O vistiek niekas nepasikeitė. Tarp "kooperatyvo" Veliuonoj ir partijos raj-komo Jurbarke veikia kažkoks "savitarpinės pagalbos" ryšys... Todėl Seredžiu "žmonės valgė ir tyliai barėsi", — ypač klausydami pagyrimų ir apdovanojimų tiems prekijams, skelbiamų iš Maskvos... (Elta)

LIETUVOJE

"Polzunovas" ir kiti "lietuviški" laivai

Komjaunimo Tiesa Vilniuje (spalio 8) skelbia, kad "auga Lietuvos prekybos laivynas".

Zinutėje, kuriai K. T. uždėjo tokią antraštę, pranešama, kad ne Lietuvos, o "Jūrų agentūros" Klaipėdoje įregistruotųjų laivų skaičius padidėjo dar vienu laivu, kurio vardas — "Ivanas Polzunovas"... Kiti iš Klaipėdos plaukiojantieji laivai paminėti toki: "Kubanė", "Inkorlies", "Iršalies"... Du pastarieji gabenami miško medžiagą. (Sudėtinė vardų dalis "lies" yra rusiškai "miškas"). Iš viso Klaipėdos prekybinis uostas dabar naudoja 14 jame įregistruotų rusų laivų. Nors laikraštis ir bando sudaryti įspūdį, kad tai "Lietuvos laivynas", bet net ir nuo Maskvos priklausomai vietinei administracijai nei tie laivai, nei jų naudojamas uostas nepriklauso.

Dailininkų naudai

Lietuvoj yra keletas gerai pasireiškusių vitražo (spalvinio stiklo) dailininkų. Jų darbas papuoštas ir rusų paviljonas Montrealyje.

Jau kuris metas tie dailininkai skundžiasi, kad jiems labai stinga medžiagos — spalvinio stiklo. Tokio stiklo šiek tiek gamina tik Beriozovkos (Lydos rajono, prie Gudijos priskirtoje srityje) stiklo fabrikėlis, tam reikalui nepritaikytas. Ten

spalvinio stiklo pagamina mažai ir tik keleto pagrindinių spalvų.

Dabar dailininkai susilaukė geros žinios: pertvarkomas stiklo fabrikas Vilniuje ir pritaikomas gaminti spalviniams stikliui. Žada pagaminti net apie 300 tonų tokio stiklo per metus (daugiau, negu dailininkam reikia), ir spalvų busių net 30.

Vilniškiai vitražininkai šiuo metu yra linke vartoti storą spalvinį stiklą. Jų vitražai sudaryti iš stambių stiklo luitų. Tad ir fabrikas numato gaminti luitinį stiklą, iki 250 milimetrų (beveik 10 colių) storio. (Elta)

— Jonas Ragauskas, buvęs kunigas, keliolika pastarųjų metų garsėjęs Lietuvoj kaip žemės ūkio išsilavinimo žmonėm pritaikintos prieštikybines propagandas kūrėjas ir skleidėjas, mirė Vilniuje, spalio 11. Prieš pusantro mėnesio jam suėjo 60 metų amžiaus.

— Jaunieji muzikai Vilniuje neseniai surengė "vakarų disputą" apie naujoviškąją muziką. Dalyviai susipažino su dvylikatoninės, aleatorinės, elektrominės, sonorinės muzikos pavyzdžiais ir juos aptarinėjo. Žada ir toliau tęsti tokius įvertinamuosius susipažinimus su "kas dedas pasauly". (E.)

Washingtono konferencijos metu trys Lietuvos konsulai: gen. kons. dr. P. Daužvardis iš Chicagos, garbės kons. J. Zmuidzinis iš Toronto, gen. kons. A. Simutis iš New Yorko. Nuotr. V. Maželio

NUTEISTI PENKI LIETUVIAI — KĄ TAI REIŠKIA?

Tėviškės Žiburiuose spalio 12 V. Kst. sugretina bolševikinius darbus Lietuvoje su žodžiais laisvame pasauly:

"Montrealio pasaulinės parodos proga prasidėjusios menininkų iš Lietuvos netikėtos gastrolės ne vienam Kanados lietuviui suminkštino tėvynės pasilgusią širdį. Neliko visiškai be įtakos ir menininkus lydėjusių propagandistų įtaigojimas, kad kompartija dabar jau yra kitokia, pasimokiusi iš praeities klaidų, atsisakiusi Stalino teroro, pasiruošusi viską užmiršti. Panašias mintis dėsto ir mūsų kultūrinio bendradarbiavimo šalininkai, užmiršę kovą už Lietuvos laisvę ir netgi ironiškai šaipydami iš tų

SPAUDA

užkietėjusių lietuvių, kurie vis dar nėra linke pasitikėti tokiu staigiu ir taip netikėtu kompartijos atsivertimu.

Pastarųjų abejones sustiprino kompartijos oficiozas "Tiesa", rugsėjo 26 ir 29 d. laidose paskelbęs porą trumpų pranešimų apie š.m. rugsėjo 25-28 d.d. Kupiškėje įvykusį Jono Karaliaus, Stasio Grigo, Kazio Šniuko, Alekso Malinausko ir Danieliaus Kriūkios teismą. Jie buvo kaltinami ne valstybinio turto grobstymu ir iš užsienio gautų medžiagų pardavinėjimu, bet masinių tarybinių žmonių šaudymu Kupiškėje 1941 m. sovietų-vokiečių karo pirmosios savaitėmis. Šiuos praeities įvykius yra užgulus storas užmaršties dulkių koldas, sunėstas besikeičiančio gyvenimo vėjų per istisą šimtmečio ketvirtį. "Tiesa" nepaaiškina, kodėl teisiamieji asmenys nebuvo patraukti atsakomybėn pirmaisiais pokario metais, jeigu jie iš tikrųjų buvo įvykdę minėtąjį nusikaltimą. Neatrodė, kad jie būtų galėję išsislapstyti toki ilgą laikotarpį, nes juk pokario metais tebeveikė Stalino diriguojama labai griežta MVD kontrolė.

Šios pavėluotos bylos iškėlimas liudija, kad kompartija nėra pasikeitusi, kaip skelbia mūsų kultūriniai ryšiai šalininkai ir iš sovietų okupuotos Lietuvos į Kanadą atvykę propagandistai. Ji nėra atsisakiusi nei užgijusių abipusių žaizdų, nei užmarštin nuėjusių savo klaidų. Tiksias komunistui vis dar pateisina priemonės ir metodus.

Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų teisminės kolegijos išvažiuojamajai sesijai pirmininkavęs teisėjas J. Burneikis teisiamuosius pripažino kaltais. Jo sprendimą pateikia "Tiesa" 228 nr.: "Teisiamieji Kazys Šniukas, Aleksas Malinauskas ir Danielius Kriūka nuteisti aukščiausia bausme — sušaudyti, konfiskuojant visą turtą. Teisiamieji Jonas Karalius ir Stasys Grigas nuteisti po penkiolika metų laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo pataisos kolonijoje ir konfiskuojant turtą."

Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono konferencijos metu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. Bačiūnas (k.) ir Lietuvos atstovas J. Kajėkas (d.). Nuotr. V. Maželio

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244-1346 •

Sandor Furs, Inc.
GERIAUSI KAILIAI
ŽAVETINAI PUOSNŪS
S.ROSS
305 SEVENTH AVE. (COR. 27th ST.), NEW YORK, N.Y. 10001

Foto VYT. MAŽELIS
• vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
• portretūra
• meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarNAVIMAI
Tel. HY 7-4677
422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N.Y. 11237

SPARTA parduoda Telefunken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, Royal, TTC ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių:
RASMAS mašinėles lietuvių ir kt. kalbomis | RADIO — stereo, consoles, transist ir kt. | PATEFONAI | ĮREKORDAVIMO aparatai | SKAICIAVIMO mašinos ect.
Katalogus ir informacijas gausite pranešę savo adresą SPARTA sav.: J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N.Y. 11731, tel. (516) 757-0055 • New York informuoja L. Vilkutaitis 642-2137.

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
sekmadieniais, 9-10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

Nauja New Yorko mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMEDE
Neš. radijai, kamb. radijai, Hi-Fi (stereo), įreikordavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai
GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
Lengvai pasiekiami traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N.Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

NEW YORK CHICAGO
LITAS Investing Co., Inc.
Paskolos — geromis sąlygomis.
Aukštos palūkanos už indėlius.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — (212) 441-6799
6755 S. Western Avenue Chicago, Ill. 60636 — (312) 476-2242

LIUDOS MIKULSKYTES
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluzkutes, kojines. Čia gaunama stulniamas gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— **HAVEN REALTY** —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Piginų investicijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 7-4477

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poilsodaviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N.Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Demokratijos laidotuvės

Rusijoje tikroji revoliucija įvyko nebe lapkričio 7, kurią dabar švenčia bolševikai, minėdami savo perversmo 50 m. sukaktį, bet 1917 kovo 16, privertus atsistatydinti carą Nikolajų II. Sudarius laikinąją vyriausybę, buvo paskelbta spaudos ir susirinkimų laisvė, panaikinti nepaprasti teismai, mirties bausmė ir slaptoji policija, paskelbta plati amnestija, legalizuotos profesinės sąjungos. Buvo taip pat ruošiamasi konstitucinio parlamento arba konstituantos rinkimam. Tuo tarpu, pasinaudodami suteiktom laisvėm ir laikinosios vyriausybės nebudrumu, valdžią nugriebė bolševikai ir demokratines santvarkos įgyvendinimo pastangas palaidojo.

Bolševikų perversmui įvykus, po dviejų dienų uždaryti visi nebolševikiniai laikraščiai ir uždrausta bet kokia bolševizmo kritika. Po dešimties dienų iš pirmosios bolševikinės vyriausybės pasitraukė penki komisarai pareikšdami: "Esame nuomonės, kad reikalinga sudaryti vyriausybę iš visų socialistinių partijų... Priešingu atveju liktų tik grynai bolševikinė vyriausybė, kuri tegalėtų laikytis politinio teroro priemonėmis". Jų balsas buvo nutildytas. Prasidėjo teroras su siautėjimu atkurtos slaptos policijos, vadinamos Čekos, kuri pasirodė dar žiauresnė ir kruvinesnė už buvusią caro žandarmeriją. Nedrįso bolševikai atsaukti tik konstituantos rinkimų, tikėdami savo laimėjimu. Jų organas "Pravda" rašė: "Tegyvuoja konstituantas, Rusų šalies valdovė. Kam ji valdžią paves, tebūnie!" Tie žodžiai niekada neįvyko.

Konstituantas buvo išrinktas 1917 gruodžio 9. Iš 36 milijonų

balsoavusių tik ketvirtoji dalis (9 milijonai) pasisakė už bolševikus. Iš 707 atstovų jie pravedė tik 175. Konstituantas, vos susirinkusi, buvo ginklu išskaidyta 1918 sausio 19. Tą skaudų demokratijos laidojimą rašytojas Maksimas Gorkis, artimas Lenino draugas, po trijų dienų taip įvertino: "Geriausieji iš rusų kone šimtą metų svajonę tūkstančiai inteligentų ir dešimtys tūkstančių darbininkų bei valstiečių mirė kalėjimuose, buvo pakarti arba sušaudyti... Ir kai tasai tikslas pasiektas, o demokratija pakilo džiūgauti, liaudies komisarai įsakė šaudyti... Ar jiems aišku, kad nusigriebta prievartos rusų demokratijai užgniauzti ir revoliucijos vaisiam naikinti". Taip, jiems buvo aišku. Po trijų metų Kronštato jūrininkai, kurie konstituantą išvaikė, buvo iššaudyti, nes norėjo atstatyti, kas buvo prarasta. Gorkis suminėjo tik tūkstančius ir dešimtis tūkstančių žuvusių carizmo laikais, o bolševikinėje diktatūroje per žymiai trumpesnį laiką iššaudyta dešimtys milijonų žmonių. Tokie yra demokratijos laidotuvė vaisiai.

Laisvų demokratinių rinkimų po anos konstituantos bolševikai daugiau neleido ir niekada neleis, kur tik jie įkelia savo koją. Tai būtų jų diktatūros laidotuvės. Ateis kada nors ir tokia diena. Tuo tarpu, užuot pilsčius vyną į bolševikinės sukakties taure, kaip daug kas daro, moralinė pareiga būtų prisiminti milžiniškas komunizmo aukas. Ta mintim lapkričio 7 skelbiama juodąja gedulo diena. Sekime tuo reikalu pranešimus spaudoje.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties manifestas

Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Penkiasdešimt Metų Sukakties Konferencija, susirinkusi Washingtone, D. C., mūsų Viešpaties gimimo tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt septintųjų spalio dvidešimt pirmąją ir dvidešimt antoną dieną, Lietuvos Karalijos įsteigimo septyni šimtai septynioliktajais ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimtais metais, skelbia Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Penkiasdešimt Metų Sukakties Manifestą.

LIETUVIŲ TAUTA, nuo senovės įsikūrusi prie Baltijos, tūkstantis du šimtai penkiasdešimt pirmajais Karaliaus Mindaugo suvienyta į Lietuvos Karaliją, šimtmečiais vaidino reikšmingą vaidmenį Europai.

Esągusi Rusijos imperialistinė galybė ėmė brautis į Lietuvos žemes ir aštuonioliktojo amžiaus pabaigoje užgrobė Lietuvą. Svetimųjų priespauda nepalaužė lietuvių tautos. Sukilimai, knygnešiai, savanoriai, partizanai — vis tai lietuvių tautos krauju ir gyvybių aukomis rašyti Lietuvos naujosios istorijos lapai.

Lietuvos Taryba, vykdydama lietuvių tautos valią būti laisva ir nepriklausoma, tūkstan-

tis devyni šimtai aštuonioliktųjų vasario šešioliktąją Vilniuje padarė šį nutarimą:

— Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

— Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais suvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

— Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vasario šešioliktosios Akto tūkstantis devyni šimtai dvidešimtųjų gegužės penkioliktąją

vienu balsu patvirtino laisvai išrinktas Lietuvos Steigiamasis Seimas. Šiuo Aktu atstatytąją Lietuvos nepriklausomybę pripažino tarptautinė valstybių bendruomenė, taip pat ir Sovietų Rusija, kuri tūkstantis devyni šimtai dvidešimtųjų liepos dvyliktąją Maskvoje su Lietuva pasirašyta taikos sutartimi

— pripažįsta Lietuvos Valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš tokio pripažinimo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia visiems amžiams atsikako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu.

Nepriklausomos Lietuvos valstybės atsistatymas ir jos grįžimas į savarankiškų valstybių bendruomenę lietuvių tautai yra reikšmingiausias šio šimtmečio istorinis įvykis. Nepriklausomybės laikotarpis akivaizdžiai liudija lietuvių tautos politinį subrendimą, ūkinį pažangumą ir kultūrinį kūrybingumą.

Lietuvos nepriklausomybės antrojo pasaulinio karo eigoje

tapo Sovietų Sąjungos ir hitlerinės Vokietijos sąmokslu auka. Sovietų Sąjunga, tūkstantis devyni šimtai trisdešimt devintųjų rugpjūčio dvidešimt trečiąją ir rugsėjo dvidešimt aštuntąją sudariusi slapčius, prieš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Lenkijos nepriklausomybes atkreiptus sandėrius su hitlerine Vokietija, tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimtųjų birželio penkioliktąją Lietuvą okupavo ir ją jėga bei klasta rugpjūčio trečiąją įjungė į Sovietų Sąjungą, tuo būdu sulaužydama visas su Lietuva pasirašytas sutartis ir kitus savo tarptautinius įsipareigojimus.

LIETUVIŲ TAUTA, minėdama Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt metų sukaktį,

— pareiškia visam pasauliui, visai žmonijai, savo draugams ir savo priešams, kad niekadados nesutiks su Lietuvos pavergimu, kad Vasario Sešioliktosios Akto yra šventas ir galutinis apsisprendimas laisvam ir nepriklausomam gyvenimui ir kad valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir tautos išlikimo sąlyga;

— kaltina Sovietų Sąjungą agresijos nusikaltimu, Lietuvos gyventojų genocidiniu naikinimu ir rusinimu, kolonijiniu Lietuvos išnaudojimu, pagrindinių teisių bei laisvių Lietuvos žmonėms paneigimu ir reikalauja, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų iš Lietuvos savo kariuomenę, policiją ir administraciją;

— kreipiasi į laisvojo pasaulio vyriausybės ir parlamen-

tus, kad pavartotų visas savo priemones Lietuvos nepriklausomybei atstatyti;

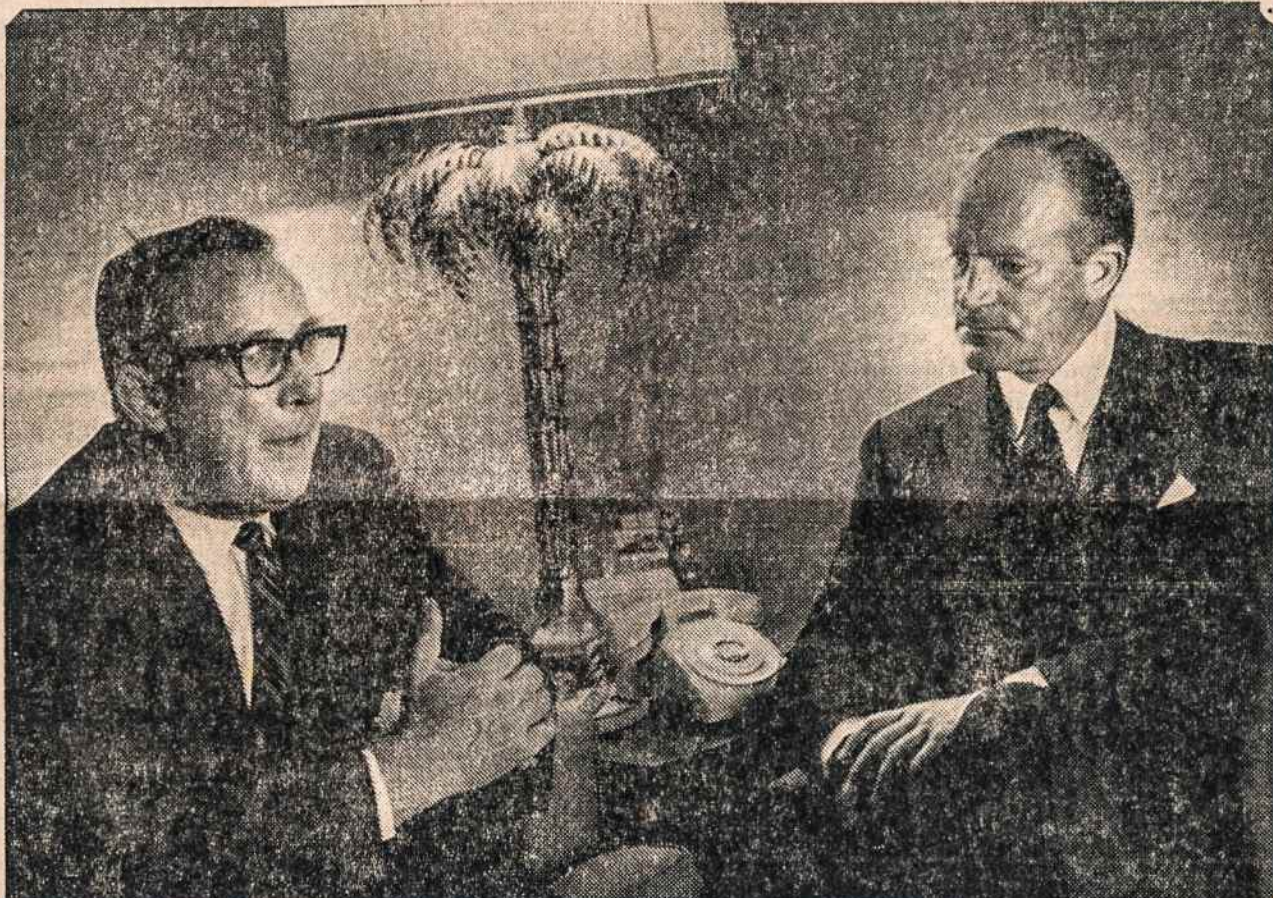
— šaukiasi į Jungtines Tautas, kad likviduotų Sovietų Sąjungos agresiją prieš Lietuvą, ir į žmonijos sąžinę, kad paremtų Lietuvos pastangas savo nepriklausomybei atstatyti.

LAISVIEJI LIETUVIAI, pagarbiai didžiūdamiesi savo tautos ryžtimi priešintis okupantui, lenkdami galvas prieš žuvusius Lietuvos laisvės kovojus, su pagarba prisimindami tautos atgimimo patriarchus ir Vasario Sešioliktosios Akto signatarus, turėdami pareigą ir laisvę kalbėti bei veikti už laisvę savo tautą, vieningai siekia išlaisvinti Lietuvą iš sovietinės okupacijos ir tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt aštuntuosius — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt metų sukakties metus skelbia Lietuvos Laisvės Kovos Metais.

Nors Lietuvos laisvės kova eina nuo pat pirmųjų sovietinės okupacijos dienų, Lietuvos Laisvės Kovos Metai turi ypatingai suveiksinti visų lietuvių jėgas Vasario Sešioliktosios Akto galiai atstatyti Lietuvos tautos laisvės kovą prieš carinės Rusijos priespaudą buvo vainikuota Vasario Sešioliktosios Akto. Lietuvių Tautos sutelktinės jėgos prieš sovietinės Rusijos okupaciją laimės Lietuvai Vasario Sešioliktosios akto galios atstatymą.

Tautų išsilaisvinimas gaivalingai veržiasi iš vakarų ir rytų, iš pietų ir šiaurės. Ir Lietuvos išsilaisvinimo, gyvo visoje tautoje, nepajėgs sulaukyti rusiškojo bolševizmo priespauda. Žmonijos pažangoje laisvėgalingesnė už priespaudą.

Tegyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva!

JAV LB centro valdybos pirmininkas Br. Nainys kalbasi su Vliko pirmininku dr. K. Valiūnu Washingtono konferencijos metu. Nuotr. V. Maželio

LIETUVOS RESPUBLIKOS DIPLOMATINĖ TARNYBA:

Min. Stasys Lozoraitis, Diplomatišios Sefas

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS: Dr. Kęstutis J. Valiūnas, Pirmininkas

LIETUVOS LAISVĖS KOMITETAS: Min. Vaclovas Sidzikauskas, Pirmininkas

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ: Juozas Bačiūnas, Pirmininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA: Antanas Rudis, Pirmininkas

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ: Bronius Nainys, Pirmininkas

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ: Antanas Rinkūnas, Pirmininkas

Washingtonas, 1967 spalio 22

JURGIS JANKUS
PEILIO
AŠMENIMIS
TRIŲ VEIKSMŲ DRAMA

3)
BERZAS
Ir kai...
DAUGVYDAS
Tada niekas negalvojo apie mirtį, bet apie tikslą.
ĄZUOLAS
O dabar?
DAUGVYDAS
Dabar tokio tikslo nebėra. Ne, ne jis yra. Jis tebėra tas pats. Bet nutolo į nebesulaukimo žemę. Aš taip nebegaliu. Aišku, mes kiekvienas galime užmušti dar po kelius, kol pagaus ir pačius iššūds. Bet aš to nenoriu — tai paprastas žudymas, kuris nebe laisvę neša, bet gyvenimą sunkina.
PATAMISIS
Ir tam apsisprendime slypi viltis.
ĄZUOLAS
Viltis išverti, ne ligi galo —
PATAMISIS
Ligi progos.

ZAIBAS
Išmokti išlaukti.
BERZAS
Išmokti praradime neparasti.
DAUGVYDAS
Žinau, žinau. Mes buvom įpratę, ką išgirdę, bėgti laukan, žiūrėti, kas darosi, reikale savo petį pridėti, savo širdį, savo galvą. Jūs žinote, ką reiškia savo galvas pridėti ir palikti pridėtas, o dabar reikia užsidarinėti duris, viską matyti, viską širdin susidėti ir laukti.
ĄZUOLAS
Ir laukti, kol ateis tikras laikas.
PATAMISIS
Laikas be išdavimo.
BERZAS
Ir be apsirinkimo.
ZAIBAS
Be apsirinkimo svetimųjų intencijomis.
DAUGVYDAS
Užsidarinėti ir laukti. Ir neišeiti, nors ir kažin kas darytųsi! Laukti kentėjime. Laukti neteisėybėje... Laukti skriaudoje. Laukti ir krauti širdin viską, kas šaukia keršto. Laukti šventam kentėjime... Ir turėti vilties, be mažiausio pragiedrulo. Laukti aušros, kai naktis vis labiau temsta. Laukti, laukti... Laukti.
(Pradžioje monologo, mėlyna šviesa ima temti, tik siauras spindulys apšviečia Daugvydo veidą. Sutemus mirusieji pakyla ir tyliai dingsta. Su kartojamais, kaskart vis garsiau, paskutiniaisiais žodžiais, kambary vėl pasidaro šviesu.)
LAIMA
(Jėina iš virtuvės, labai paprastu kasdienišku balsu.)

Ką sakei?
DAUGVYDAS
(Nuima rankas nuo veido. Papurto galvą, lyg nesuvokdamas, kur esąs, pamatęs Laimą nusišypso.)
LAIMA
Kodėl nemiegojai? Aš stengiausi judėti kaip begalėdama tyliau, kad nors paskutinį sykį savo namuos gerai pailsėtum. Valgysi? Aš šį tą patyliukais padariau.
DAUGVYDAS
Nesimiega...
LAIMA
Bent šiandien galėjai miegoti, kaip gerais laikais. Derybos eina, ir stribai laukia pigaus grobio. Nemanau, kad jie mėgintų net į tą pusę suktis dėl tavęs vieno. Jiems daug geriau paimti visą trisdešimt.
DAUGVYDAS
Aš negaliu prisiversti tikėti.
LAIMA
Kad viskas išeis, kaip galvojom?
DAUGVYDAS
Kad jie tik tikėtų ir negalvotų.
LAIMA
O, jie irgi galvoja.
DAUGVYDAS
Taigi, aš to ir bijau. Jie irgi turi galvas ir gali mums paspėti tokius spąstus, kad nė nesvajojom.
LAIMA
Apie kitokius spąstus jie negalvoja. Užtikrinu, kad nė vienas nenori galvos kišti į pavojų, kai gali viską paimti lengvai. Kad kitaip galvotų, Antanas ne-

būtų atnešęs trisdešimt litų samagono.
DAUGVYDAS
Ar tai negali būti tik akims apdumti?
LAIMA
Tikėk manim: jie neturi laiko kitokių planų sudarinėti. Jie perdaug užimti. Karpenko tegalvoja, kaip gauti paaukštinimą už sumanumą. Jis tikriausiai tiki, kad po tokio gudraus susekimo, bus iškeltas į Vilnių, ir Antanas mintyse jau seniai sėdi apskirtyje, o iš ten, Karpenko palaiminimu ir užtarimu tiesiausias kelias į Vilnių.
DAUGVYDAS
(Nusišypsodamas)
Ir su tavim...
LAIMA
Ir su manim.
DAUGVYDAS
Aš negaliu įsivaizduoti, kad jie patikėtų, jog aš...
LAIMA
Kad tu galėtum išduoti savo draugus?
DAUGVYDAS
O, tas paprasta. Jie minta išdavimu. Bet per tiek metų jie mane gerai pažįsta, kad manytų, jog aš jais tikiu. Kad jų žodį priimu už tikrą pinigą.
LAIMA
Antanas aiškus man, kaip ir tau. Jis taip gėdžia kaip galima greičiau nusukti tau sprandą, kad tiki viskuo ligi galo, bet Karpenko kitoks. Jis tik vakar pasakė, kodėl mane išėmė iš kalėjimo. Atsimeni, tada pasakė: "Nekaltų mano rajone niekas nebaudžia", o vakar išsidavė: "Aš galvojau, kad anksčiau ar vėliau jis ateis pas tave. Dabar jau ateina, bet aš juo netikiu. Per daug reikalo su juo turėjau."
(Bus daugiau)

Lietuvių kolegija Romoje

PREL. DR. J. KONČIUS

Italijoje po II-jo pasaulinio karo buvo apie 5,000 lietuvių tremtinių. Bet 1948 prasidėjus emigracijai, bemaž visi išemigravo į kitus pasaulio kontinentus. Dauguma į JAV-bes.

Dabartiniu metu Italijoje yra apie 180 lietuvių, kurių dalis čia pasilikusių arba toliau norėjo tęsti pradėtus aukštus mokslus, arba jau yra atvykę iš kitų Europos kraštų bei JV studijų reikalais.

Europoje labiausiai visų dėmesį patraukia Roma. Ir tai visiškai suprantama, nes Roma — katalikybės centras, garsi savo istoriniais paminklais, milžiniška Vatikano biblioteka, žymiais katalikiškais universitetais ir kitomis mokslo įstaigomis.

Lietuvių šv. Kazimiero kolegija

Ačiū Dievui, kad lietuviai tuoj po šio karo įsteigė savus mokslo židinius. Žymiausias iš jų yra Lietuvių šv. Kazimiero kolegija Romoje. Ji iš tikrųjų yra kunigų seminarija, paruošianti jaunuolius, kurie, vėliau tapę kunigais, darbuojasi su lietuvišiais, apsigyvenusiais įvairiuose pasaulio kraštuose.

Ši seminarija pradėjo veikti Romoje 1945 ir buvo apie metus laiko prisiglaudusi Pietų Amerikos seminarijos patalpose. Bet jau 1946 įsigijo savus didžiulius namus, esančius Via Casalmonferrato 20. Šiuos namus nupirko a. a. kun. A. Briška — amerikietis. Vėliau buvo įsigytas ir mažas ūkelis, apie 30 kl. už Romos prie Tivolio, iš kur dabar pristatomas maistas seminarijai. Čia finansinę pagalbą suteikė arkivysk. J. Skvirėckas.

Šioji lietuviškoji mokslo įstaiga veikia sėkmingai ir yra jau paruošus 109 kunigus, kurie jau darbuojasi JAV-se, Ka-

nadoje, Australijoje ir kur tik yra lietuvių. Jų dauguma, tapę kunigais, toliau tęsė studijas žymiuose Romos universitetuose, įsigydami licencijato ar daktaro laipsnį. Kai kurie iš jų, pav., kun. dr. A. Bačkis ir kun. dr. J. Bulaitis, savo studijas dar tęsė Academia Ecclesiastica — Vatikano diplomatinėje mokykloje. Jie abu dabar yra monsinjorai: mons. A. Bačkis šiuo metu darbuojasi Costaricos nunciatūroje, o mons. J. Bulaitis — Pietų Korėjos nunciatūroje.

Malonu konstatuoti, jog lietuvių kunigų seminarija Romoje turi visas teises ir privilegijas, kaip ir didžiųjų tautų panašios mokslo įstaigos, nes ir vadinasi **popiežiškoji** ir yra tiesioginėje šv. Sosto žinioje ir globoje. Taip pat džiugu konstatuoti, kad ši seminarija yra grynai lietuviška — išlaiko savo kalbą bei kitas tautines savybes.

Nuostabu, kad lietuvių tauta, kuri jau daugiau kaip 700 metų yra katalikiška, anksčiau neturėjo tokios aukštos kunigam auklėti įstaigos. Gal dėlto Lietuvos bažnytinė hierarchija neturėjo užtektinai įtakos aukštesnėse Katalikų Bažnyčios sferos. Tuo tarpu lenkai jau 100 metų su viršum turi tokią mokslo įstaigą Romoje.

Žavus ir kartu netikėtus dalykus, jog šiuo metu, kai lietuvių tauta yra sovietų pavergta, išblaškyti lietuviai tremtyje galėjo įsteigti tokią aukštą ir svarbią įstaigą. Tų kilnių darbų nuopelnai priklauso prel. L. Tulabai, kuris nuo pat įstaigos įsikūrimo laikų yra jos rektorius.

SVEČIŲ NAMAI VADINAMI VILLA LITUANIA

Lietuvių šv. Kazimiero Kolegija pasidarė didele atrakcija lietuvių tautai. Čia pradėjo nuolat atvykti ne tik kunigai, bet ir pasauliečiai. Jie čia atvyksta dažniausiai religiniais ar moksliniais tikslais. Tokie svečiai čia nudžiunga, gaudami ne tik kambarį, bet ir globą bei vikvoriopą pagalbą.

Ir taip pirmieji kolegijos rūmai pasidarė per maži priimti svečius, ir kartu buvo nepatogu juos bendrai apgyvendinti su klierikais-studentais. Prel. L. Tulabos sumanumu, 1959 buvo įsigyti tik per gatvę kiti panašūs rūmai su 25 kambariais ir kitais įrengimais: valgykla, sale, virtuve ir t.t. Namus perkant buvo gauta net šv. Sosto paskola.

Sios, nors ir didelės svečiams skirtos patalpos, pasidarė irgi per mažos, nes svečių skaičius kas metai augo ir daugeliui jau pritrūkdavo laisvo kambario. Kadangi prie šio

namo kieme buvo dar užtektinai vietos, tai prel. L. Tulabos sumanymu ir šv. Sosto leidimu šiais metais pastatytas naujas, žymiai didesnis 5 aukštų svečiam namas su 38 kambariais svečiam ir dar keliais kambariais administracijos reikalui.

Kiekvienas šių kambarių turi visus patogumus. Tokiu būdu abu svečių namai turi iš viso 63 kambarius, talpinančius apie 90 asmenų.

Šio naujo svečių namo pašventinimas įvyko spalio 17. Pašventinimo apeigas atliko didelis lietuvių tautos bičulis kardinolas Antonio Samore. Taip pat šiose iškilmėse dalyvavo kardinolas G. Pizzardo, vysk. V. Brizgys, prel. P. Juras, prel. J. Balkūnas, prel. J. Končius, kolegijos personalas, klierikai, lietuvių delegacijos, atvykusios į Tarptautinį Pasauliečių apaštalavimo kongresą, nariai bei lietuviai, gyvenantys Romoje.

Visi gerėjosi šiais naujais rūmais, o kard. A. Samore pareiškė savo džiaugsmą ir užgėrė lietuvių duosnumą.

Svečios pas kardinolą

Mums, iš Amerikos atvykusiems (vysk. V. Brizgiui, prelatam P. Jurui, J. Balkūnui, J. Končiui, kun. St. Bartkui), kardinolas A. Samorė savo rezidencijoje Vatikane suruošė priėmimą. Juose dar dalyvavo prelatas L. Tulaba ir mons. V. Mincevičius — asmeninis kard. Samore sekretorius.

Kard. A. Samore išvedžiojo mus po savo kambarius ir parodė visus suvenyrus, gautus iš lietuvių, kaip rankų darbo audinius, gintarus, meniškai išdrožintus medinius kryžius o taip pat ir didelės meninės vertės kardinolišką kryžių, kurį jis nuolat nešioja ant savo krūtinės ir kurį jis labai brangina, nes gautas iš Lietuvos.

Šio jo kryžiaus viršuje yra meniškas Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas, šonuose papuoštas gintarais ir kitais lietuviškais ornamentais. Šia proga jis dar pabrėžė, jog "lietuvių tauta yra man artiausia širdies ir džiugu man šį kryžių nešioti". Po šio jo pareiškimo pastebėjau, kad "ir mums yra labai džiugu, jog Eminencija įvertinate kenčiančios lietuvių tautos pasiaukojimą ir kilnius darbus, bet visgi mums būtų dar didesnis džiaugsmas, jeigu lietuvių tautai šv. Tėvas skirtų nors vieną lietuvių kardinolą, nes manau, kad lietuvių tauta per 700 katalikiško gyvenimo metų yra tos garbės užsipelnusi".

Dar 7 dienas prieš šį pobūvį turėjau asmenišką, virš pusę valandos trukusią, audienciją pas kard. A. Samorė. Svarstėme, kiek ir kaip šv. Sostas galėtų palengvinti kenčiančios lie-

tuvių tautos naštą moraliniu ir religiniu atžvilgiu.

Nors ir trumpą laiką būdamas Romoje, turėjau laimės pasimatyti ir su Vatikano valstybės sekretoriumi kard. A. G. Cicognani, su kuriuo mane riša asmenišką pažintis jau daugiau kaip 30 metų, kai jis dar buvo per 25 metus apaštališkuoju delegatu Amerikoje ir man teko dažnai lankytis pas jį įvairiais lietuvių šalpos reikalais. Tad ir šį kartą, būdamas Romoje, keletą kartų lankiausi pas jį, pasikalbėdamas ta proga ir lietuvių tautą liečiančiais religiniais reikalais.

Du kongresai

Spalio mėn. Romoje įvyko du svarbūs tarptautinio pobūdžio suvažiavimai: Pasaulio Katalikų Moterų organizacijų kongresas ir Tarptautinis pasauliečių apaštalavimo kongresas. Malonu konstatuoti, kad šiuose kongresuose lietuviškos grupės puikiai atstovavo lietuvių tautą, nes ta proga čia atvykę lietuvių delegatai bei delegatės buvo aukšto išsilavinimo ir sugebėjo tinkamai pasirodyti. Šiuose pasauliniuose kongresuose nedalyvavo nė vienas atstovas iš tėvynės Lietuvos.

Lietuvos atstovybė prie Vatikano

Šioji įstaiga jau veikė ir prieš karą, o ir dabar ji yra akredituota valstybių prie šv. Sosto skaičiuje. Ministeris atstovas yra St. Girdvainis ir jo sekretorius — St. Lozoraitis, Jr. Šioji įstaiga yra įsikūrusi išnuomotose patalpose.

Lietuvių sekcija prie Vatikano radijo

Ši įstaiga jau veikia virš 20 metų. Joje darbuojasi vietos kunigai, duoda kiekvina dieną transliaciją lietuvių kalba (sekmadeniais dvi). Dalį finansinės pagalbos teikia pats Vatikanas ir dalį Amerikos Lietuvių katalikų šalpos draugija. Radijo programos yra daugiausiai religinio turinio, ir pasaulio lietuviai uoliai jų klausosi ir džiaugiasi, galėdami turėti tokias radijo transliacijas.

Be Vatikano radijo lietuviškų transliacijų, Romoje dar yra valstybinis Italijos radijas, duodąs taip pat kasdien lietuviškas transliacijas, kurioms vadovauja lietuviai pasauliečiai. Finansinę pagalbą jiems teikia italai ir Amerikos Lietuvių Fondas. Italijos lietuvių dvasiškiai ir pasauliečiai yra sveikintini, kad sugeba taip gražiai išvystyti savo veiklą radijo bangomis. Šis informacijos būdas lietuvių tautai turi didelės reikšmės moraliniu ir politiniu atžvilgiu.

Prel. V. Mincevičius

Viena iš žymiausių asmenybių veikiančių Romoje yra prelatas V. Mincevičius. Jis ne tik palaiko glaudžius santykius su vienu iš Vatikano žymiausių diplomatų — kard. A. Samore, bet ir plačiai veikia italų tarpe. Jis yra ilgametis Italijos

ŠOKĖJA IŠ AUSTRALIJOS BALETO

Tarp mūsų retųjų svečių buvo simpatinga ir jauna mergina — balerina **Ramona Rataitė**, atvykusi šį pavasarį iš Australijos aplankyti savo tetos Ninos ir Antano Daunorų, gyv. Woodside, N.Y.

Redakciją aplanko visokių žmonių, bet baletu artistė buvo bene pirma. Tad malonu buvo su ja "nušokti" į Australiją, pažūrėti, kaip ten gyvena lietuviai, kaip ji pati šoka baletu.

Baletu menas jai paveldėtas. Jos motina — Kauno valstybinio baletu narė — balerina Regina Drazdauskaitė. Iš motinos gavusi baletu meilę ir jaunutė nuvykusi Australijon, baletu mokėsi Perth, Sydnejuje. Baigusi tuoj šoko televizijoje, pasiskui buvo pakviesta į Australijos valstybinį baletą. Su šia bendrove šoko septynerius metus. Soko grupines ir solo partijas, su baletu keliavo po pačią Australiją.

Taip pat gastroliavo ir Europoje, lankėsi Londone, Paryžiuje, Berlyne, Kopenhagoje. Iš Australijos per Honolulu siekė ir Los Angeles miestą. Soko su garsiais baletu artistais.

Besirengdama aplankyti savo gimines Amerikoje, pasitraukė iš Australijos valstybinio baletu ir šoko televizijoje.

Salia baletu ji mėgsta ir meną, mėgsta dirbti mozaikas.

Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, redaguoja ir leidžia informacinį biuletinį italų kalba "Elta-Press". Šį informacinį periodinį biuletinį prel. V. Mincevičius išsiuntinėja ne tik didžiai italų spaudai, bet ir italų politikam bei aukštesiems Vatikano pareigūnams. Italų spauda dažnai cituoja iš to biuletinio ištraukas ir pateikia daug reikšmingų žinių apie lietuvių tautą. Prel. V. Mincevičiui tenka dirbti sunkiose finansinėse sąlygose, bet reikia stebėtis, kaip jaunas ir energingas prelatas sugeba visa tai įvykdyti.

Meno pomėgis paveldėtas iš tėvo. Jos tėvas yra žymus grafikas Vaelovas Ratas-Rataiskis, kuris Australijoje turi susidarius labai gerą vardą.

Amerikoje jo kūriniių parodą buvo surengus Clevelando International galerija. Dabra šį pavasarį surengė Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Dabar jos pastangomis paroda rengiama New Yorke. Parodą rengia ir globoja N. Y. Skautam Remti komitetas.

Ramona Rataitė, praleidusi vasarą New Yorke ir jau sūspėjusi pamėgti šio didmiesčio muziejus, teatrus, lapkričio mėnesį grįžta į Australiją, grįžta į vasarą. Į ten traukia tėvai, draugai ir tas pamiltas tolimas kraštas.

Ramona Rataitė

Ramona Rataitė "Yurgen" (Roberto Helpman) baletu 1965-66 metų užjūrio viešnagės metu.

KAS TA KANADA? KAIP TEN GYVENA LIETUVIAI?

— Kas ta Kanada? Kur ji? Ar ten tik eskimai gyvena? Panašius klausimus labai dažnai išgirstame iš amerikiečių lūpų. Lietuviam, gyvenantiems Amerikoje, Kanada nėra toks svetimas kraštas. Mes labiau linkę keliauti. Lankome gimines ir pažįstamus ir Kanadą dažniau aplankome.

"Darbininkas", norėdamas geriau informuoti savo skaitytojus apie Kanadą ir Kanados lietuvius, kartą į mėnesį duos trumpą apžvalgą iš Kanados aktualijų ir reikšmingesnius įvykius iš Kanados lietuvių gyvenimo

— Kanados ryšiai su Anglija likę tik tradiciniai. Kanada dar priklauso Anglijos "Commonwealth", bet praktiškai tas priklausomumas Kanados nepriklausomybės nevaržo. Ryšiai su Anglija vis mažėja. Jau beveik 2 metai, kaip Kanada turi savo tautinę vėliavą (Raudonas klevo lapas baltame fone) ir labai retai kur begirdėti angliu himnas "God save the Queen". Jo vietoje griežiamas ar giedamas dar oficialiai nepatvirtintas "O Canada" Kanados himnas.

— Torontas anksčiau buvo anglosaksiškiausias miestas Kanadoje. Po praėjusio karo Toronto veidas yra pasikeitęs — net 55 prc. gyventojų yra ne anglosaksų kilmės. Didžiausia tautinė grupė yra italai, kurių yra net 250,000. Toronte yra 2 mil. gyventojų.

— Šiais metais Kanada švenčia savo šimtmetį — "Centennial Year". Visi miestai buvo raginami pradėti kokį nors didesnę projektą tam įvykiui atžymėti, tačiau nieko ypatingesnio nepadaryta, išskyrus Montrealio "Expo 67".

— Pasaulinė paroda Montrealyje — "Expo 67" uždaryta spalio 29. Paroda įvyko tik dėka Montrealio burmistro J. Drapeau, kuris savo energija ir ryžtu nustebino visus. Per 6 mėnesius parodą aplankė 50 mil. lankytojų. Tas skaičius būtų buvęs dar didesnis, jeigu ne susisiekimo streikas Montrealyje.

— Kanadoje veikia 3 pagrindinės politinės partijos: liberalai, konservatoriai ir N.D.P. — New Democratic Party.

Federalinę vyriausybę šiuo metu sudaro liberalai ir ministras pirmininkas yra liberalų partijos vadovas L. Pearson. Konservatoriai yra opozicijoje. Jų vadu neseniai partijos konvencijoje išrinktas buvęs Nova Scotia provincijos premjeras J. Stanbury. Prieš tai partijai vadovavo J. Diefenbaker. N.D.P. yra socialistinių pažiūrų partija, daugumoje palaikoma įvairių unijų ir, paskutiniu metu, jaunų intelektualų.

— Didžiausia šiuo metu Kanados problema yra krašto vienybė. Kvebeko provincija, kurią sudaro 6 mil. prancūzų, nenori skaitytis kaip viena iš provincijų, bet kaip lygiateisė valstybė su angliška Kanada. Neatrodė, kad ta problema bus greitai išspręsta, nes daugelis jaunų kvebekiečių vis labiau ir dažniau pasisako už Kvebeko atsiskyrimą. Ekonominis atžvilgis nei Kanadai, nei pačiam Kvebekui atsiskyrimas nebūtų naudingas.

— Kas Amerikoje yra Chicago, tas Kanadoje yra Torontas. (nukelta į 5 psl.)

Katekizmą pagal Vatikano antrojo susirinkimo nutarimus paruoš penkių kardinolų komisija: J. Frings, L. Jaeger (Vokietija), M. Pellegrino (Italija), J. Lefebvre (Prancūzija), M. Browne, O. P. (Vatikanas).

Vatikano valstybės sekretorius kard. A. G. Cicognani kalbasi su prel. J. Končiumi.

Dail. K. Zoromskis skaito paskaitą apie socialines santvarkos įtaką menui spalio 14 Philadelphiajioje. Tuo metu buvo atidaryta jo kūrinių paroda.

CHICAGOS LIETUVIŲ KOVA DĖL SAVO KAPINIŲ

Dirvoje spalio 23 Jurgis Janušaitis rašo:

"Prieš penkiasdešimt metų Chicago lietuvų parapijų tikintieji savo iniciatyva ir sudėtais pinigais įsigijo žemės sklypą ir ten įsteigė Šv. Kazimiero lietuvų kapines, kuriose visą laiką buvo laidojami lietuviai iš Chicago ribose egzistuojančių lietuvų parapijų.

Per eilę metų kapinės buvo plečiamos, perkant vis naujus žemės plotus. Šiandien kapinių plotas bene būtų vienas iš didžiųjų, lyginant su kitų tautybių kapinių plotu.

Kapinės ilgus metus tvarkė specialus komitetas, kurį sudarydavo lietuvų parapijų atstovai. Ir reikia pasakyti, kad buvo gana gerai tvarkomos, išaugo kapinių fondas, iš kurio ne vienu atveju buvo skiriama tam tikros sumos ir lietuviešiams reikalams.

Kas ta Kanada?

(atkelta iš 4 psl.)

tas, žinoma ne juodosios rasės gyventojai atžvilgiu. Jų Toronte tėra apie porą tūkstančių. Kalbame apie lietuvius ir lietuviškumą. Torontas yra didžiausia gal būt, ir lietuviškiausia kolonija visoje Kanadoje. Čia yra 2 grynai lietuviškos katalikų parapijos ir viena evangelikų. Didžiausia yra Prisiškėlimo parapija, vadovaujama tėvų pranciškonų, antroji yra šv. Jono Krikštytojo, kurios klebonu yra kun. P. Ažubalis.

— Ar žinote, kad Toronto šeštadieninėje lietuviškos mokykloje yra 600 mokinių? Praėjusiais metais 10-tą skyrių baigė 36 lietuviukai.

— Hamiltonas, esąs Toronto pašonėje už 45 mylių, yra kita smarkiai veikianti lietuviška kolonija. Nors ten lietuvių mažiau, bet dažnai entuzijazmas yra daug didesnis negu Toronte.

— Neminint komunistinės spaudos, Kanadoje leidžiami 2 savaitraščiai: "Tėviškės Ziburiai" Toronte (redaguoja kun. dr. P. Gaida) ir "Nepriklausomoji Lietuva" Montrealyje (redaguoja J. Kardelis).

— Kanados šimtmečio proga netrukus pasirodys anglų kalba leidinys apie lietuvius Kanadoje "Lithuanians in Canada".

— Kanadoje veikia 4 grynai lietuviški bankai — kredito kooperatyvai, įsteigti naujųjų ateivių. Toronte yra 2, kiti Montrealyje ir Hamiltone.

V. Pajūris

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

Paskutiniu metu laikui reikalai ir pagrindų pasikeitė. Chicago arkivyskupijos patvarkymu visi parapijų fondai ir nuosavybės perėjo arkivyskupijos žinion. Turėtoji savivalda prarasta. Kapinės dabar tvarko skirtingi žmonės. Iš pagrindų kapinėse buvo pakeista laidojimo tvarka. Iki šiol per šimtmečius lietuvų puoselėtos laidojimo tradicijos panaikintos. Mirusieji atlydimi tik į kapinių koplyčią, ir čia po trumpų pamaldų karstas su mirusiojo palaikais paliekamas koplyčioje, o į laidojimo vietą mirusį darbininkai nuveža ir užkasa vėliau. Atlydėję net nežino, kur bus palaidotas, ir vėliau norintieji aplankyti savo artimųjų kapus jų nebesuranda.

Statomose paminkluose neleidžiama įrašyti įrašų, kuriuose atsispindi religiniai ir tautiniai motyvai. Daug nusiskundimų yra ir dėl sužalojamų paminklų bei sudaužomų paminkluose mirusiųjų fotografijų. Ir dar visa eilė patvarkymų, svetimų lietuvų laidojimo tradicijoms.

Chicago lietuviai tokia laidojimo ir kapinių tvarkymo tvarka liko nepatenkinti. Tam reikalui šių metų pavasarį įvykęs Chicago apygardos suvažiavimas įgaliojo A. Regį sudaryti komitetą ir tą reikalą iširti ir reikalus vesti taip, kad Šv. Kazimiero kapinėse būtų lietuvių teisės apgintos, kad lietuvių liktų jų tvarkymo šeiminkas ir kad būtų sugrąžintos laidojimo tradicijos.

Komitetas — pirm. A. Re-

gis, sekret. K. Barzdukas ir nariai Algimantas Keželis, Antanas Būga, J. Janušaitis, Giedrius Penčyla, Antanas Petkuskas, Birutė Rygertienė ir Vytenis Šilas ta linkme jau pažengė didelį žingsnį. Tuo reikalu surinko daug medžiagos, nusiskundimų, aplankė kapinių tvarkytoją Kulp, prel. V. Černiauską ir tarėsi tuo reikalu visais klausimais.

Tačiau iš administracijos pusės duoti paaiškinimai ir teigimai Komiteto neįtikino ir tuo reikalu žygiai bus tęsiami".

LIETUVIŲ PAREISKIMAS DĖL KAPINIŲ

ALB Chicago apygardos komitetas pasauliečių teisėm apsaugoti lietuvų šv. Kazimiero kapinėse sukvietė pasauliečių ir kapų sklypų savininkų susirinkimą spalio 22 Gage Fieldhouse salėje. Dalyvavo 800 ir priėmė pareiškimą, kuriuo pasisakoma prieš lietuvų kapinių nusavinimą, prieš tikinčiųjų pasauliečių teisių paneigimą, reikalaujant:

1. Šv. Kazimiero kapinių lietuviškas charakteris neturi būti pažeidžiamas jokiais išoriniais potvarkiais. Šios kapinės ir toliau, kaip kad per virš 60 metų, privalo aptarnauti tik lietuviškų parapijų žmones, o taip pat ir lietuvių kilmės mirusiųjų, pageidavusių būti palaidotais šiose kapinėse, nežūrint, kur jie gyventų.
2. Šv. Kazimiero kapinių laidojimo apeigos ir tradicijos privalo būti užlaikomos ir toliau, pagal jų steigėjų palikimą ir

Chicagoje pradėtas Balfo rudens vasus. Ta proga buvo sukvietas Balfo direktorių, Balfo darbuotojų ir spaudos atstovų pasitarimas.

kapų sklypų savininkų pageidavimus.

3. Šv. Kazimiero kapinėse laidojami mirusieji palydimi savo šeimos narių, draugų, artimųjų ir dvasiško prie amžinojo poilsio vietos.

4. Laidojamieji leidžiami į duobę ir užkasami tuojau po apeigų šeimos ir dalyvių akiųvaizdoje. Iš administracijos pusės turi būti dedamos visos pastangos, kad parodyti mirusiųjų pagarbą, o artimiesiems paslauga ir suraminimą.

5. Koplyčios naudojimas ir cemento dėžių pirkimas neturi būti privalomas, bet leidžiamas tik pagal laisvą apsisprendimą.

6. Kapų puošimas turi pasilikti individualus mirusiojo šeimos reikalas. Tikslai apšaltas kapas arba raštiškai administracijos tvarkymui perleistas kapas, gali būti perimtas tvarkyti.

7. Užrašus ant kapų paminklų apsprendžia mirusiojo artimieji. Šv. Kazimiero kapinėse kiekvienas mirusis turi teisę paminkliui, neapribojant šią teisę tik didesni skaičių sklypų turinčiais.

8. Informaciniai užrašai kapinėse ir kapų administracijos pranešimai sklypų savininkams privalo būti taip pat ir lietuvių kalboje.

9. Pagal Ekumeninio Kongreso dvasią ir paraginimus pasauliečiams arčiau įsijungti į Bažnyčios santvarką, kapinės yra pasauliečių institucija. Kapinių tvarka neturi būti pasauliečiams primesta.

10. Šv. Kazimiero kapinėse turėtų būti administruojamos pasauliečių, vadovaujantis sklypų savininkų pageidavimais ir šių kapinių kūrėjų branginamomis religinėmis ir tautinėmis tradicijomis.

Šio susirinkimo dalyviai taip pat apgailestauja, kad naujų potvarkių Šv. Kazimiero kapinėse įvedimo pasekmės pažeidė pasauliečių ir dvasiškių glaudžius dvasinius ryšius. Dv-

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ RYŠYS SU TV IR RADIO STOTIM

Herb Clarke — oro pranešėjas — yra taip pat visų mėgstama.

Be jų dar dirba eilė ir kitų redaktorių-pranešėjų, sporto, meno, specialus korespondentas, prekybinio gyvenimo ir k. Visa ši programa vadinasi "The Big News".

Po pirmos lietuviškos programos stotyje lankėsi ir Gabrielius Mironas, informacijos skyriaus pirmininkas, ir Rima Mironienė. Jie tarėsi dėl kitos programos. Stotis sutiko per Edith Huggins programą perduoti dar tris programėles apie lietuvių tradicijas.

Ir kita stotis kreipėsi į Rimą Mironienę, kad parengtų pusės valandos programą apie tautinius drabužius ir gintaras. Programa bus skirta moksliniam kanalui ir bus rodoma vasario mėnesį.

Teresės Gečienės rūpesčiu yra gautas sutikimas iš kelių radijo stočių. Kitais metais vasario mėnesį bus pusvalandžio programa AM ir kovo mėnesį valandos programa FM bangomis. Gab. M.

Philadelphijos WCAU 10 kanalo televizijos stotyje. Iš k. i. d. Herber Clarke, G. Mironas, Edith Huggins, John Fracenda, R. Mironienė, Donald Barnhouse.

BALTIMORE, MD.

Sodalietės suruošė madų parodą ir linksmą šokių vakarą. Iš parengimų pelno susidarė artai 900 dol. Sodalietės ši pelną spalio 22 įteikė šv. Alfonso parapijos klebonui prel. L. Mendeliui ir paskyrė bažnyčios bokšto remontui. Klebonas iš sakyklos viešai padėkojo visom sodalietėms.

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas spalio 28 šv. Alfonso mokyklos salėje turėjo nuotaikingą kaukių vakarą. Šokiam grojo geras orkestras. Pastebėta įdomių kostiumų ir kaukių.

Lietuvių salės šėrininkai taip pat spalio 28 pasilinksmino linksma kaukių balijėje. Gautas pelnas paskirtas salės reikalams.

Metinis šv. Alfonso parapijos pobūvis — vakarienė įvyks lapkričio 12, sekmadienį, šv. Alfonso mokyklos salėje. Bilietus bus galima įsigyti prieš įėjimą. Parapijos kunigai visus maloniai kviečia gausiai daly-

siškiai, užjaušdami nenuslepia- mus parapijiečių vidinius išgyvenimus sąryšyje su neįtikėtinai potvarkiais, jaučiasi bejėgiai ką nors pagelbėti dėl baimės nusikalsti aukštesniajai vyresnybei. Vis didėjanti dvasinė spraga ir minčių sąlyčio stoka tarp daugelio giliai nusivylusių pasauliečių ir neįmanoma padėti neįstengiančių apginti dvasiškių, daro didelę žalą Bažnyčiai.

Giliai jausdami išgyvendami šią žalą Bažnyčiai ir skriaudą bendruomenei, mes atsiskaukiame ir parapijų klebonus, ir lietuvių dvasiškius ir pasaulietiškas organizacijas, paremti mūsų pastangas šią skaudžią padėtį Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse teigiamai išspręsti. Tyla žaloja mus visus."

Susirinkimo įgalioti:

Algis A. Regis, pirmininkas
Kazys Barzdukas, sekretorius

vauti šiame metiniame parapijos parengime. Taip pat kviečiamos šeiminkės į talką. Vakarienės pradžia 5 val. vak. Po vakarienės šokiam gros geras orkestras.

Jurgis Bradūnas po ilgos ir sunkios ligos spalio 21 mirė Chicagoje. Velionis prieš porą metų išvyko iš Baltimorės kartu su sūniumi poetu K. Bradūnu. Baltimorėje išgyveno virš 10 metų, buvo ištikimas šv. Alfonso parapietis, susipratęs lietuvis ir geras patrijotas. Savo kilnių gyvenimu paliko gerą pavyzdį. Už jo vėlė gedulingos mišios šv. Alfonso bažnyčioje aukotos spalio 26. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse, kur palaidota jo žmona. Nulūdime liko dukra Ona, sūnūs Kazimieras ir Juozas, marti Kazimiera, žentas Jonas Kemeza ir eilė anūkų.

Jonas Obelinis

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N. J. — Lietuvos vyčių 29 kuopos susirinkimas buvo spalio 17, šv. Jurgio salėje. Išrinkta nauja valdyba: pirmin. Kazys Strolis, vicepirm. Edvard Schmidt, sekret. Mary Stonis ir Judy Stukas, išd. Eva Sharon. Dvasios vad. kun. Petras Totoraitis.

Kuopos kortavimo vakaras bus lapkričio 5 šv. Jurgio salėje. Pradžia 4 v. popiet. Bus skiriamos dovanos.

Philadelphia, Pa. Lietuvos vyčių 3 kuopos valdybon išrinkta: dvasios vad. kun. Albinas J. Neverauskas, pirm. Albert D. Ozalis, vicepirm. Irene Ozalis, sekretorės Lilian Sasnauskas ir Irene Sveikla, išd. Alberta Bekeris, išd. glob. James Varevice ir Agnes Mickūnas. Atskirus komitetus sudaro: bažnytiniam reikalams — pirm. Julian Greymas, Loretta Staniškis ir Victor Balten; kultūros reikalams — pirm. Lenora Kaulinas, Michael Krivinskas, Walter Sveikla; ceremonijų — pirm. John Mickunas, Lillian Sasnauskas ir Anthony Burch; Lietuvos reikalams — pirm. Albert Bekeris.

Nauja valdyba bus prisaiškinta gruodžio 5. Tą pačią dieną bus kuopos bendra komunikacija ir pusryčiai. Kuopa šeiminkaus 1968 metų vyčių seimui. F.V.

"Problems of Communism" žurnalas šių metų rugsėjo numeryje įdėjo dr. V.S. Vardžio straipsnį "The Baltic Peoples". Visas šis žurnalas numeris specialiai skirtas nušviesti tautybių ir nacionalizmo klausimus Sovietų Sąjungoje.

Prof. dr. Jurgis Baltrušaitis, Lietuvos atstovas Prancūzijoje, spalio 17 gavo iš Europinio Sąjūdžio vykdomosios tarybos biuro pranešimą, kad Lietuvos Europinis Sąjūdis yra pripažintas kaip organizacija, įeinanti į Europinį Sąjūdį. (E.)

IŠ VISUR

— Lietuvių Foto Archyvas Chicagoje, Jaunimo centre, 203 kambary lapkričio 5 d. 3 val. popiet ruošia skaidrių ir pašnešio popietę. Tema "Spalvotoji fotografija". Bus rodomos Vyto Valaičio, Vytauto Augustino ir Algio Grigaičio spalvotos nuotraukos, palydint jas Pauliaus Jurkaus ir Rimo Vėžio įkalbėtu žodžiu ir tėvo Bruno Markaičio, S. J., muzika. Įžangoje kalbės kun. A. Kezys, S.J. 202 ir 204 kambaryuose vyks Algio Grigaičio abstraktinių nuotraukų paroda.

— JAV ir Kanados Lietuvių tautinių šokių III-joje šventėje jau užsiregistravo dalyvauti 19 tautinių šokių ratelių. Registraciją veda Birutė Vindasienė, 6443 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill., 60629. Ne-užsiregistravę tautinių šokių rateliai prašomi registruotis, nes tik užsiregistravusiem siunčiama "Mūsų Sokiai" knyga ir kiti repertuaro sąsiuviniai.

III kultūros kongresui rengti

— JAV ir Kanados lietuvių komiteto posėdis įvyko spalio 20. Posėdyje k-to nariai padarė pranešimus apie atliktus darbus ir pasiskirstė ateities darbais, kurie reikalingi kongreso rengimui. Posėdyje dalyvavo k-to pirm. M. Rudienė, J. Ignatonis, Z. Dailidka, J. Jurkūnas, J. Paštukas, J. Jasaitis, Vyt. Radzius ir J. Vaidelys. Į posėdį atsilankė ir JAV LB centro valdybos pirm. inž. Bronius Nainys. JAV LB centro vadovybės pasikeitimas nepakenkė kongreso rengimo darbui. Kongreso rengimo darbui užtikrinti buv. centro valdybos nariai įėjo į kongresui rengti komitetą. Kongresas įvyks lapkričio 23-26 Chicagoje.

— Kanados LB krašto tarybos suvažiavime spalio 15 slapta balsavimu išrinkti atstovai į PLB seimą, kuris įvyks 1968 New Yorke. Išrinkti: A. Rimkūnas — 25 balsais, J. Kardelis — 24, V. Viskontas — 22, dr. P. Lukoševičius — 21, Stp. Kairys — 21, G. Balčiūnas — 20, Stp. Keigaila — 20, R. Verbyla — 20, L. Skripkutė — 19, dr. M. Ramūnienė — 18, kun. P. Ažubalis — 18, kun. P. Barius, OFM — 16, E. Jurkevičienė — 16, Aug. Kuolas — 16, A. Šetikas — 16, J. R. Simanavičius — 16. Kandidatai: dr. J. Sungaila, dr. A. Pacevičius, L. Tamošauskas, A. Šukys, J. Matulionis, J. Šiaučius.

— L.R. ir Elena Zimavičiūtė-Carter įstojo į Lietuvių Fondo narių eiles ir įnešė 500 dol. Lietuvių Fondo adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

— Birutė M. Galdikaitė, baigusį Kalifornijos universitetą bakalauro laipsniu psichologijos srityje su aukščiausiu pagyrimu, gavo 4 metų stipendiją magistro ir dr. laipsniam antropologijos srityje (to paties universiteto Chancellers fellowship). Vasaros metu ji atliko praktinį Arizonos universitete, gavusi National Science stipendiją, darydama senovės indėnų ir gyvenviečių bei kapų tyrinėjimus. Universitete priklausė Phi-Betta-Kapa, nuo pat mokyklos laikų yra ateitininkų org. narė. UCLA lankė ir baigė lietuvių kalbos kursą.

— Pavergtųjų Europos Tautų Seimas spalio 23 paminėjo Vengrijos 1956 sukilimą. Sukilimo pastatytas Budapešto burmistras J. Korago apžvelgė to meto tarptautinę padėtį ir dabartines perspektyvas. Pavergtųjų Europos Tautų Seimas priėmė dėl Vengrijos atitinkamą atsisaukimą į Jungtines Tautas ir laisvojo pasaulio vyriausybes. (E.)

WORCESTER, MASS.

Ateitininkų studijų dienos bus lapkričio 18 Maironio parke. Prasidės 1 v. popiet. Bus paskaita, diskusijos, šokiai su menine dalimi. Sekmadienį šv. Kazimiero bažnyčioje bendros mišios, pusryčiai. Rengia St. Salkauskio kuopa.

Pirmųjų Worcesterio Lietuvių ateivių pagerimą rengia lietuvių organizacijų taryba lapkričio 12 d. 3:30 v. lietuvių piliečių klube. Numatoma paskaita ir meninė dalis.

Sv. Kazimiero kongregacijos viršininkė motina M. Adorata su mokyklų inspektore sesele M. Aquina vizitavo šv. Kazimiero parapijos mokyklą ir gėrė josi seselių mokytojų auklėjamoju darbu ir mokinių žiniomis.

LB vietos apylinkės susirinkimas buvo spalio 15 šv. Kazimiero parapijos salėje. LB tarybos vicepirm. kun. J. Jutkevičius padarė pranešimą apie tarybos posėdžius N. Y. Pasiryžėjusi Worcesterio lietuvių veikėja Morta Watkins šventė 53 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga pirm. Stanelis pasveikino sukaktuvinkus, ir visi sugiedojo ilgiausių metų. Apie katalikų persekiojimą Lietuvoje g. na smulkiai kalbėjo pirm. P. Stanelis. Apie padėtį Lietuvoje papasakojo ir kun. J. Jutkevičius. Į Lietuvių Organiza-

cijų tarybą išrinkti atstovai: Pr. Račiukaitis ir V. Dabrila. LB apygardos suvažiavime įgalia dalyvauti valdyba.

Organizacijų tarybos posėdis įvyko spalio 15 vakare. Vadovavo tarybos pirm. Pr. Stanelis. Pirmiausia buvo kalbėta, kaip tinkamai paminėti Lietuvos valstybės 50 metų sukaktį. Daug diskusijų sukėlė Vasario 16 proga surinktų aukų paskirstymas. Pagaliau priimtas J. Sviklos pasiūlymas — tą klausimą atidėti, kol bus surinktos aukos ir paaiškės, kam labiau reikalingi pinigai. Vasario 16 šventė nutarta minėti dvejose vietose — Lietuvių Piliečių Klube — oficialus minėjimas. Antras minėjimas rengiamas jaunimui parapijos salėje. Šiam jaunimo minėjimui surengti sudaryta komisija iš Petro Mollo, Vinco Grigo, Jankauskiens ir A. Pauliukonytės. Lietuvių Piliečių klubo minėjimo vedėju numatytas J. Svikla, sudarytos įvairios komisijos. Pr.

WASHINGTON, D.C.

Washingtono lietuvių moterų klubo dabartinę valdybą sudaro pirmininkė B. Tautvilienė ir narės: E. Kačinskienė, L. Eurkienė, S. Offrosimovienė, R. Viliamienė ir L. Platerienė. Klubas šiais metais numato surengti ketelį paskaitų įvairiomis temomis, o savo veiklos naują sezoną pradėti tradiciniu rudens koncertu-baliu. Balius įvyks lapkričio 18 d., 7:30 val. vakaro, Washington Hotel patalpose. Programai išpildyti pakviestas muz. Liūdo Stuko vadovaujamas Žibuoklių sekstetas. Kaip kiekvienais metais į šį balių laukiama svečių ne tik iš Washingtono, Baltimorės ir aplinkinių, bet ir iš tolimesnių Amerikos vietovių.

NAUJI DARBININKAI SKAITYTOJAI

V. Kaupas, M.D., N. Y. City, J.A. Stiklorius, Philadelphia, Pa., Dr. O. Labanauskaitė, Brooklyn, N.Y., B. Nainys, Chicago, Ill., J. Staras, Worcester, Mass., Dr. A. L. Nasvytis, Cleveland, Ohio, P. Tumėnas, Brooklyn, N.Y., A. J. Vaičiūnas, Neshanic Sta., N. J., V. Kapočius, Dorchester, Mass., K. Juškaitė, N. Y. City, A. V. Šaulys, Paterson, N. J., S. Žiedonienė, Cleveland, Ohio, G. R. Mironas, Delran, N. J., B. V. Buinys, Phila, Pa., E. Bacevičius, Cicero, Ill., A. Montvydas, N. Y. City, Dr. V. Mikėnas, Delran, N. J.

NASHUA, N.H.

Mayoras (burmistras) Dennis J. Sullivan siekia išrinkimo antram terminui. Rinkimai įvyks lapkričio 7 d.

Mayoras pareiškė: "Aš esu kandidatas išrinkimui į mayorus (burmistrus) lapkričio mėn. dėl daugelio priežasčių. Pirmiausia, yra daug pradėtų, bet dar neužbaigtų reikalų." Jis pažymėjo, kad yra būtinas reikalas pertvarkyti kai kurių departamentų aptarnavimą miesto gyventojams. Dennis J. Sullivan siekia gerovės visiems gyventojams. Jo administracija visuomet atsišaukia į piliečius, kad jie savo sumanymais, žodžius ar raštu kooperuotų su valdžia. Jis daugiausia siejosi ekonominiiais miesto reikalais. Jis nenori apkrauti gyventojų dideliais mokesčiais. Taupumas — tai jo svarbiausias reikalas.

Nashua miesto piliečiai, lapkričio (November) 7 d., balsuokite ir iš naujo išrinkite mayoru (burmistru) antram terminui

DENNIS J. SULLIVAN

Saulės energija

Saulė per tris minutes duoda tiek energijos, kiek žemėje jos išiekojame per metus.

Marija Bivainienė su savo dukrele Birute, išsigelbėję nuo gaisro, kuris įvyko jų namuose sekmadienio anksčiau. P. ir M. Bivainiai gyvena 14 Stockholm St. Brooklyne. Gaisras, kaimyniniame bute kilęs nuo cigaretės, išsiplėtė ir sunaikino kelis namus.

LAWRENCE, MASS.

Vyčiai mokosi lietuviškai Naujasis Lietuvos vyčių kuopos pirmininkas Emilius Grenda, dar mokąs lietuviškai, pasikalbėjęs su parapijos klebonu kun. P. Sakaliu, pradėjo mokytis vyčius lietuvių kalbos. Pradžioje pakalbėjo apie lietuvių kultūrą, tautos istoriją ir pačią kalbą. Išregistravo 20. Pirmoji pamoka įvyko spalio 15 d. 7 v.v. šv. Pranciškaus parapijos salėje. Kursantų susirinko 22.

Pamokas apsiėmė dėstyti Alfonso Lešinskas, Merrimack kolegijos profesorius. Dėsto nauju Amerikoj vartojamu metodu.

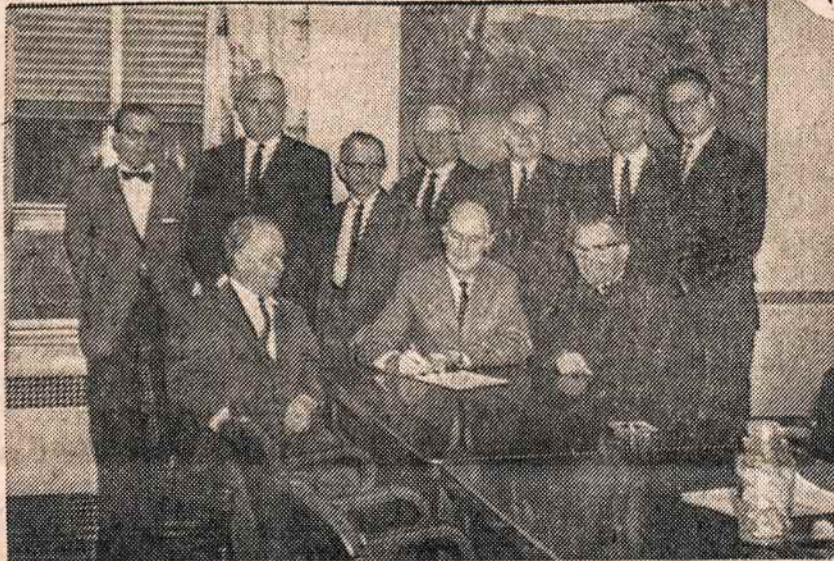
Sv. Pranciškaus bažnyčioje be rytinių 5 mišių sekmadieniais nuo spalio 8 įvestos ir vakarinės 5 val. Susirenka apie 30-40 žmonių.

40 valandų atlaidai buvo nuo rugsėjo 29 iki spalio 1. Buvo suvažiavę daug kunigų iš kaimyninių parapijų. Pamokslus

visas tris dienas sakė Tėvas Jurgelaitis, dominikonas.

Parapijos choras rengiasi giedoti Kristaus Karaliaus Šventės iškilmes ir taip pat mokosi lietuviškas mišias.

J. Sk.

Lietuvių delegacija pas Nashua, N.H. burmistru Dennis J. Sullivan, kai jis 1966 pasirašė deklaraciją apie pavergtą Lietuvą.

KULTŪROS KONGRESAS

DARIAUS LAPINSKO

OPERA

M A R A S

KANTATA

Karalius Mindaugas

Libretas KAZIO BRADŪNO

1967 m. lapkričio mėn.: 25 d., 8:00 v. vak.
ir 26 d., 3:30 val. popiet

MARIA HIGH SCHOOL

6700 S. California Ave., Chicago, Ill.

Bilietai gausiami MARGINIUOSE, 2511 W. 69th Street,
Telef. PROspect 8-4585

Bilietų kainos: 7.50, 6.00, 5.00, 4.00 ir 3.00 dol.

Paštu bilietai užsakomi šiuo pavadinimu ir adresu:

LITHUANIAN CULTURAL CONGRESS

2511 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629

Užsakant bilietus paštu, kartu prašome siųsti čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu, panaudojant šią atkarpą:

Prašau prisųsti _____ bil. po _____ dol.

I _____ arba II _____ spektakliui šiuo adresu:

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Telefonas _____

Rengia Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenių Valdybos

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

TESTAMENTŲ REIKALU

Klausimas

Prašau paaiškinti, koks yra skirtumas tarp testamentu vykdytojo (executor) ir patikėtinio (trustee) ir kuris iš jų turi daugiau teisių?

Skaitytojas, Illinois

Atsakymas

"Executor" yra testamentu vykdytojas; "administrator" yra tvarkytojas tuo atveju, jei nėra testamentu; trustee — yra patikėtinis, kuriam pavesta valdyti ir tvarkyti turtas — kilnojamas, o taipgi ir nekilnojamas — su tam tikrais nurodymais, pagal kuriuos patikėtinis turi atlikti jam pavestas pareigas. Plačiau žodžio prasme ir "executor" ir "administrator" ir "trustee" — yra patikėtiniai (fiduciaries). Jie visi turi laikytis griežtų įstatymų nustatytų, standartų. Tačiau yra ir skirtumų tarp "executor" ir "administrator" (personal representative) iš vienos pusės ir "trustee" iš kitos pusės. Pav., vienas toks skirtumas yra toks: "Personal representative" (t.y., executor arba administrator) gali turėti "legal title" tik kilnojamo turto, o "trustee" gali turėti "legal title" ir kilnojamojo ir nekilnojamojo turto. Yra ir kitų skirtumų, bet jie yra itin techniško pobūdžio. Europos kontinento teisėje tokių sąvokų visai nebuvo, todėl mes neturime ir atitinkamos terminologijos.

Praktiškai kalbant, executor ir administrator funkcija yra: "Surinkti mirusiojo turtą, likviduoti turtą to turto dalį, kuri yra reikalinga skoloms, išlaikyti bei kit. apmokėti, o likutį išdalinti tiems asmenim, kuriems jis priklauso pagal testamentą, arba nesant testamentu, pagal įstatymus (laws of descent and distribution)." Normalus periodas, per kurį tos funkcijos yra atliekamos, yra vieni metai. Taigi — executor arba administrator pareigos yra "likvidacinio" pobūdžio. Testamentary Trustee — iš kitos pusės — turi pareigas,

kurios tęsiasi tol, kol testatoriaus norai yra pilnai įvykdyti.

Testamentary Trustee pareigos nėra "likvidacinio" pobūdžio. Jo pareiga yra valdyti, saugoti ir prižiūrėti "in trust" paliktą turtą ir su tuo turtu taip elgtis, kaip yra nurodyta "trust" dokumente (instrument). Jo pareigos tik tuomet baigiasi, kai visi numatyti "tikslai" yra pilnai įgyvendinti.

Tie patys asmenys gali būti paskiriami executors ir trustees. Tačiau šias pareigas galima paskirstyti ir tarp įvairių asmenų.

Trust yra puikus metodas išpildyti tokius norus ir tikslus, kurių pats testatorius nebepajėgia įvykdyti.

Siųskite pinigus į Lietuvą, gaunant už tai daugiausia be persiuntimo išlaidų. Tik JAV dolerių pažymėjimai jūsų giminėm yra verti keturgubai daugiau nei rubliai grynais. Jūsų giminės tai patvirtins. Tik JAV dolerių pažymėjimai įgalins jūsų gimines nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, rūbų ir daug kitų, amerikiečių, vakarų Europos ir vietinės gamybos daiktų specialiose Vneshposyltorg dolerių krautuose žemomis specialiomis dolerių kainomis. Jūsų giminės tai patvirtins.

Pilnai garantuota Jokio mokėjimo

Čia nėra jokio mokėjimo už šį patarnavimą nei siuntėjui nei gavėjui, kadangi išlaidas apmoka Vneshposyltorg. — Užsakykite dabar, užsakykite tik per

Intertrade Express Corp.

125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10012

Prašykite nemokamo katalogo. Autorizuotas American Express Company ir Podarogifts Inc. atstovas.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patirtimą siunčiant dovanas-siuntinius į LIETUVĄ ir KITAS USSR DALIS.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuota skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

prima užsakymus butams ir USSR gamintoms visokioms prekėms jūsų giminėms Lietuvoje ir kitose USSR dalyse. Mums džiugu pranešti mūsų skaitlingiems klientams, kad nuo SPALIO 1 d. iki GRUODŽIO 31 d. 1967 nustatomos ypatingos švenčių kainos, 10% NUOLAIDOS sekančioms prekėms:

automobiliams, motociklams, televizijų aparatams, radio-kuriatoriams, magnetofonams (tape recorders), kuriuos galima užsakyti mūsų firmoje.

Taip pat pranešame, kad nuo SPALIO 1 d., 1967 žymiai yra sumažintos kainos MAISTO PRODUKTAMS. — Del smulkesnių informacijų ir nemokamų katalogų prašome kreiptis į mūsų Centrinę Įstaigą:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N.Y. 10036
Telef. 212-245-7905

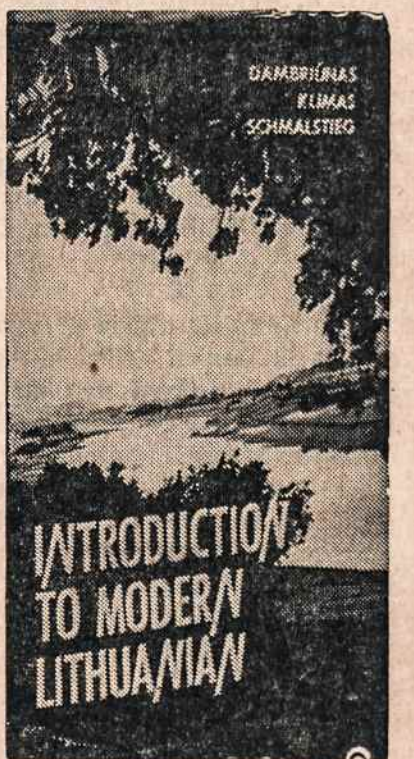
NAUJOS PLOKŠTELES

Grazi dovana Kalėdų švenčių proga. Tai "Linskmų Kalėdų" — nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje "Rūtos" lietuvių ansamblio įdainavo šias kalėdines giesmes: Leiskite rasą, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandieną, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusis, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Šventa naktis, Angelai gieda danguje. Kaina: stereo -5.00, mono -4.00. Persiuntimui pridėdama 50 c.

"Lietuviškos senos ir naujos dainos" — nauja ilgo grojimo plokštelė. Įdainuota: Užstalės daina, Prieš tolimą kelionę, Pavasario linksmybės, Bobutė ir Pilypėlis, Šią naktelę, Aš augau pas tėveli, Tinginė boba, Oi tu Jieva, Jievuže, Oi laukiau laukiau, Stikliukėlis ir Mergužėlė brangi. Dainuoja: R. Marijošius, V. Noreika, L. Abarius, A. Mikaluskaitė, A. Staškevičiūtė, S. Petkevičius, V. Daunoras ir mišrūs chorai. Išleido Eurotone Co. Kaina: mono 4 dol., stereo 5 dol.

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje chorų ir solistų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilęjį jojav, Senas jūrininkas, Apyneil žaliasai, Nemunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietus lynojo. Išleista Kanadoje. Kaina 5 dol., persiuntimas 50 c. Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuvos general. konsulo J. Budrio atsiminimai "Kontržvalgyba Lietuvoje" ką tik išėjo iš spaudos. 224 psl. knygoje autorius vaizdžiai apžvelgia kontržvalgybos veiklą Lietuvoje, netrukus po nepriklausomybės atgavimo. Snipų ir kitų įtartinų asmenų sekimas ir jų kenksmingų siekimų atidengimas skaitytoją suįdomina ir pagauna. Kaina 2.50 dol. Šią ir kitas lietuviškas knygas bei plokšteles galima įsigyti Darbininko administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

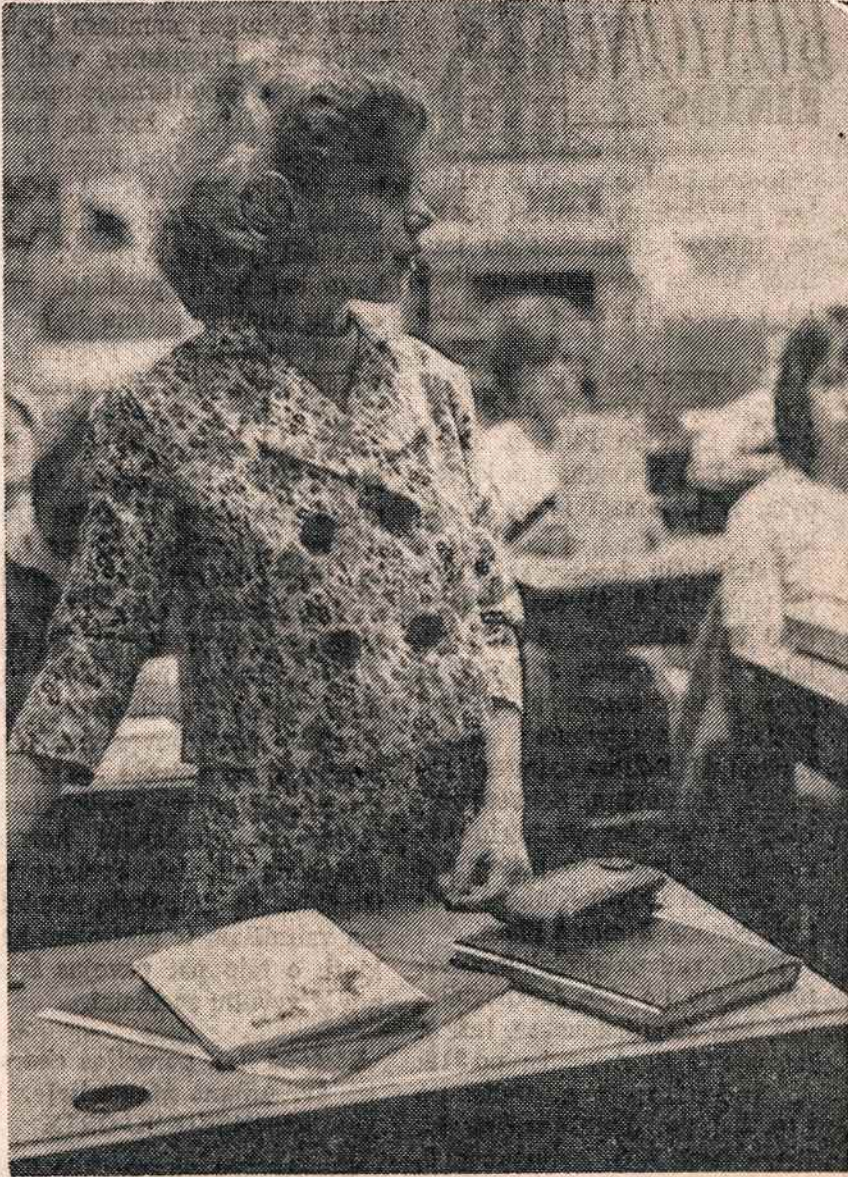
Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol. Abi knygas galima užsisakyti:

DARBININKAS

910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Audrė Počiūtė Elizabetho liuanistinėje mokykloje. Nuotr. V. Maželis

NAUJAUSI PRANCOZŲ ir ITALŲ MODELIAI. Įvairūs kailinių ir kailių papuošalų pasirinkimas

Viskas gaminama mūsų dirbtuvėje. DIDELIS PASIRINKIMAS. URMO KAINOS. Parduodame didelius kailinių krautuviams. Prieš perkant — įsitikinkite. Patogios mokėjimo sąlygos. Pritaikome kailinius ir kitus siuvinius į naujus modelius.

Alex Dimants Fur Co. 150 W. 28 St., New York, N.Y. Patalpa No. 501. Tel. CH 2-1079 — CH 2-0585

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS. Vedėjas PETRAS VIŠCINIS, 173 Arthur St. Brockton, Mass. 02402

BOSTON, MASS. Vedėjas STEP. MINKUS WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, Vedėjas P. VIŠCINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIO VALANDA girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM-1400

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGŪNAVICIUS WBMI - FM 95.7 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249-4502

PITTSBURGH, PA. WZUM, 1590 banga vedėjas VYT. A. YUCIUS 62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 kilocycles BENDRUOMENĖS BALSAS 1203 Green St., Phila., Pa. 19123

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240 Ved. ANT. PALIULIS Lietuvos prisiminimai

A. ANDRIUSKEVIČIUS LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: Glenmore 2-2923

Gražiausia dovana visom progom Geriausios, autentikos ilgo grojimo lietuviškos plokštelės gražiai įpakotos, monaural arba stereo gaunamos iš Request Records.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P. DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.

ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD HILLSIDE, N.J. 07205 TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

Jeį jüs iš anksto apmokėtu maitu siunčiate siuntinius į Lietuvą ir į USSR kraštus

Jums gali kilti kai kurie KLAUSIMAI:

- 1. Kas yra GLOBE PARCEL SERVICE, INC.?
2. Kodėl pritraukė tūkstančius klientų visose Jungtinėse Valstybėse?
3. Kuo Globe Parcel Service, Inc. pasižymi, patarnaudamas savo klientams?

Jūsų informacijai tokie ATSAKYMAI:

- 1. Globe Parcel Service, Inc., — tai firma, oficialiai autorizuota Vnešposyltorg'o priimti iš anksto čia apmokėtus dovanų siuntinius į visas Sovietų Sąjungos dalis.
2. Per paskutiniuosius 37-rius metus Globe Parcel Service, Inc. suteikė puikiausį ir labiausiai patikimą patarnavimą savo klientams, todėl klientų skaičius auga kas metai.
3. a. Globė Parcel Service, Inc. gautus klientų siuntinius supakuoja ir išsiunčia dvidešimt keturių valandų laike.
b. Firmos specialiai paruoštas štabas patikrina kiekvieno siuntinio sudėtį bei leidimą siuntinyje esantiems daiktams.
c. Globe Parcel Service, Inc. apdraudžia nuo bet kokios rūšies rizikos kiekvieną siuntinį, jo pilnoje vertėje.
d. Globe Parcel Service, Inc. aprūpina kiekvienam siuntiniui pasirašytą pakvitavimą (kvitą).

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. yra PODAROGIFTS, Inc. autorizuota priimti dovanų užsakymus Sovietų gamybos daiktams, pvz., automobiliai, šaldytuvai, televizijos priimtuvai, drabužiai, avalynė, maistas ir t.t.

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. 716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK. Inkorporuotas 1863. 460 West Broadway, South Boston Massachusetts. "Kur tūkstančiai taupo milijonus" Alfred W. Archibald, President.

H. W. FEMALE OPERATORS Expd Single Needle or Mero machine Steady work nice working conditions

TYPIST — \$92 BROOKLYN NAVY YARD AREA IBM ELEC. also CLERICAL DUTIES. PERIODIC RAISES GOOD FRINGES

C. A. VOKET ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. NEWton 9-6620

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 267-3680

DISPLAY Outstanding Lake Champlain area. Build your own log cabin. Hunt, fish, ski, 6 hrs. NYC. Paved road.

LLOYD CONSTRUCTION CO. Mason - Concrete work specializing - stoops driveways - patios chain link fence: also slate work, inside and out.

Hunter Lake Lodge Parkville, N.Y. Exit 98 on Route 17 (Quickway) Great deer hunting, bar-liquor store on premises.

HELP W. MALE MEN WANTED Full time, plus overtime Janitors - Waxers needed in Tuxedo Area

Tool & Die Makers Excellent Opportunity A First Class highly experienced man can make a very healthy amount an hour.

ARWOOD CORP. 35 York St. Brooklyn N.Y. An Equal Opportunity Employer

LETTER PRESS OPERATOR To work in Norwalk, Conn. for Name Imprint on Christmas Cards. Must be familiar with Verner Letter Press

PAMID HAVEN REST HOME Aged and Retired Men and Women homelike and country atmosphere

Visit EXPO 67 Board at the Franciscan Fathers Chateaugay Heights P. Q., Canada — \$6 per person, \$8 double occy.

INSIDE - OUTSIDE BOAT STORAGE Reserve your space now to avoid disappointment. Call (516) HA 1-3300

GUNS—just received rare and antique collections S & W Ladysmith, Rus'n etc. Colts, Pockt, Navies, etc.

Vienintelis Importuotojas Amerikai Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos. TURIME ĮVAIRIUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA.

Rimos ir Juozo Bružinskų SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir SSSR. Krautuveje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis.

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKŪS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 9-5077

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms.

"AIDAS" Radio - T. V. Lab. 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. HI 1-7747

JUOZO MISIŪNO RAY'S LIQUOR STORE Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų.

DARBININKAS prašo talkos savo skaitytojų, tikėdamas sulaukti naujų skaitytojų, kad galėtų ir toliau išsilaikyti. Prašome paraginti draugus ir pažįstamus laikraštį užsisakyti.

Medicinos daktaras S. A. CHERNOV 223 2nd Ave. (14 St. Kampas) New York City — Ofisas 14

LAIDOJIMO DIREKTORIAI J. B. Shalins-Salinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE.

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPYLIČIA

Matthew P. Ballas FUNERAL HOME Moderni koplyčia - Air conditioned

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE.

Theodore Wolinnin, Inc. E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius

BUYUS FUNERAL HOME Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius

VAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS

KARLONAS FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN.

DELINIKS FUNERAL HOME THOMAS DELINIKS Laidotuvių Direktorius

Long Island statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuve ..... GL 2-6916
Administracija ..... GL 2-2923
Redakcija ..... GL 5-7281

Svarbūs rinkimai vyksta lapkričio 7, antradienį. New York'e piliečių sprendimui paliekama apspręsti New Yorko valstybės naujos konstitucijos klausimą. Visi raginami šiuo klausimu balsuoti "yes".

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas bus lapkričio 18 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Aktualų žodį tars žinomas visuomenininkas ir politikas Stasys Lušys.

Moksleivių ateitininkų tėvų susirinkimas šaukiamas lapkričio 4 d. 1 v. popiet Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose. Bus svarstoma jaunimo veiklos ir ateinančios šventės įžodžio reikalai. Prašomi visi dalyvauti.

Jungtinio Finansų Komiteto planavimo sekcija spalio 18 posėdyje ir svarstė, kaip atskirose vietovėse įkurti finansų komisijas. Taip pat kalbėta apie organizuojamos loterijos reikalus. Be anksčiau minėtų dailininkų dabar dar šie dailininkai aukoja savo kūrinius: Danutė Aneliūnaitė iš Kanados, Regina Ingelevičienė, Jurgis Juodis, Jonas Subačius — iš New Yorko, Magdalena Stankūnienė ir Jadvyga Paukštie-nė iš Chicago. Viso šio metu yra apie 20 dailininkų, kurie davė savo paveikslus organizuojamai loterijai. Šios loterijos tikslas sutelkti lėšų 50 metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimui.

Povilo Bivainio butas naktį iš šeštadienio į sekmadienį, buvo paliestas gaisro. Užsidegė kaimyninis namas, kuriame žmogus užmigo su cigarete. Nuo cigaretės kilęs gaisras apnaikino bent kelis butus ir palietė gretimą namą. Bivainių butas labiausiai nukentėjo nuo gaisrininkų, kurie pripylė daug vandens.

Dailininkas Jurgis Juodis jau pasveiko ir nupaišė J. Parojaus prozos knygai viršelį. Dabartiniu laiku dailininkas rūpinasi savo kūrybos almanachu, kuris netrukus išeis iš spaudos. Užsisakant iš anksto, kainuos tik 5 dol. Užsakymai jau gaunami ir tai palengvina almanacho leidimą.

Antanas Parojus, paviešėjęs Amerikoje 5 mėnesius, spalio 27 išskrido į Buenos Aires. Pas brolių Juozą buvo suruoštos gražios išleistuvės, kuriose dalyvavo giminės bei artimieji.

Aleksas Kundrotas, Brooklyn, N.Y., iš Suvalkų trikampio atsikvietė Magdūtę Savickaitę. Planuojamos vestuvės.

Ieškoma moteriškų drabužių krautuvei pardavėja, kuri būtų baigusi tiek mokslo, kad galėtų susivokti skaičiavime, inteligentiška ir gerų nervų. Pagaidautina nerūkanti darbo valandomis. Informacijai skambinti Tel. 849-7240.

LIETUVIŲ, GYVENANČIŲ TOWN OF OYSTER BAY MIESTO RIBOSE, DĖMESIUI

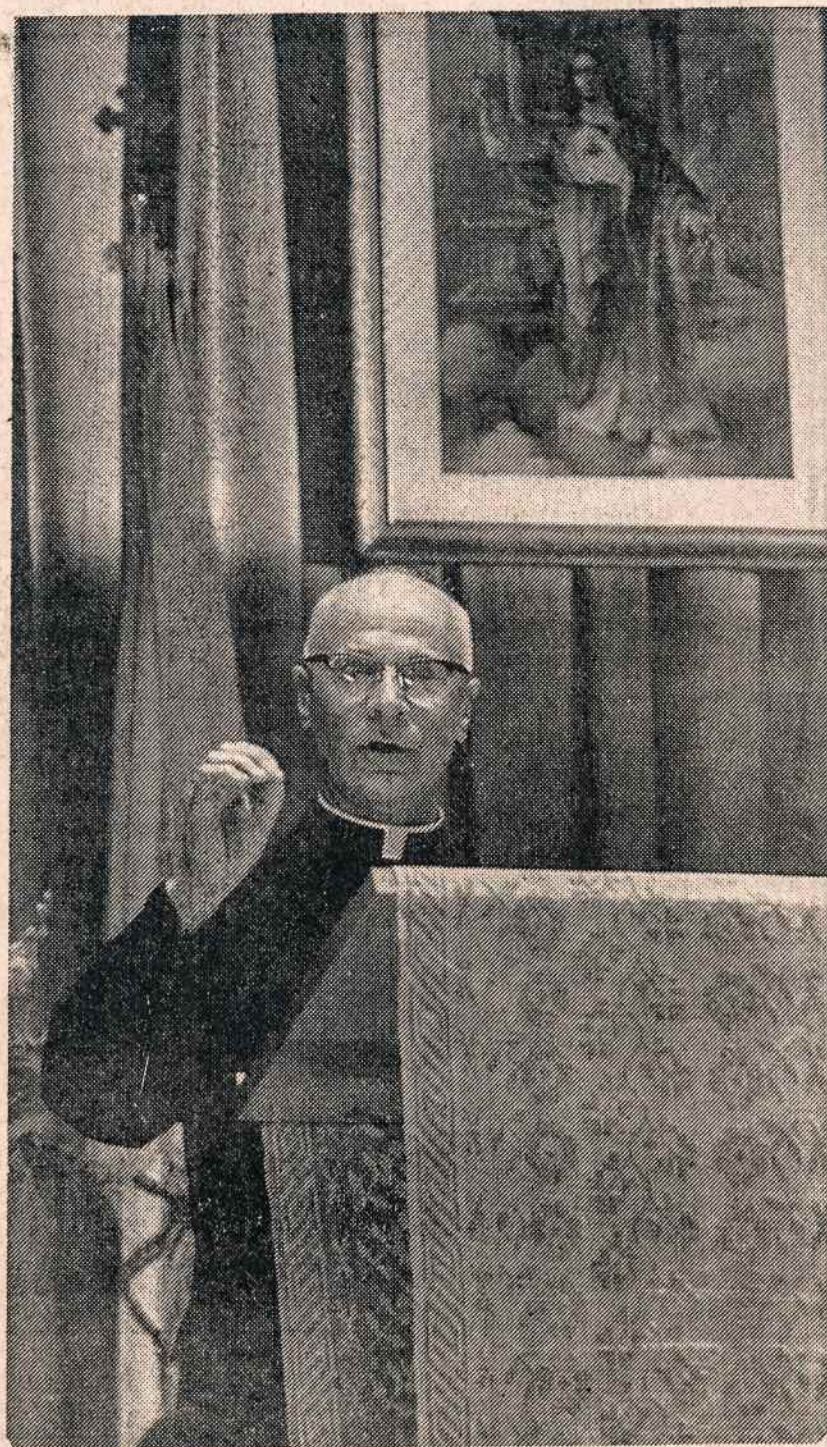
Lapkričio 7, antradienį, įvyksta rinkimai į miestų ir apskričių valdomuosius organus.

Dažnai skundžiamės, kad pakankamai neturime lietuvių palankių asmenų įvairiuose valdžios organuose. Gal kam atrodo, kad miesto pareigūnų rinkimai yra per smulkus reikalas. Tai klaidinga. Plačiai amerikiečių opinijai sudaryti reikia turėti kuo daugiau sau palankių asmenų įvairiuose valdžios postuose, nežiūrint kokio dydžio jie bebūtų. Town of Oyster Bay ribose lietuvių reikalui tikrai yra palankūs Mr. Michael Petito ir Mr. Lou Orfan.

Mr. Mike Petito šiuo metu yra Town of Oyster Bay supervisorius ir kandiduoja savo vietoj pasilikti trečiam terminui.

Mr. Lou Orfan yra Long Island mokyklų 21-mo distrikto teisinis patarėjas ir kandiduoja į to miesto tarybos narius (councilman).

Jie abu yra žinomi ir įtakingi asmenys Nassau apskrityje ir New Yorko valstijos viršūnėse. Juos išrinkus, lietuviams visokia parama yra garantuota. Todėl lietuviams, gyvenantiems Bethpage, Hicksville, Jericho, Massapequa, Plainedge, Plainview, Syosset ir Woodbury vietovėse, turėtų nepamiršti savo draugų ir balsuoti tik už juos.

Prel. V. Balčiūnas skaito paskaitą Kristaus Karaliaus minėjime spalio 29 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. V. Maželio

Poeto Mykoliaičio - Putino minėjimas

Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas spalio 29 Kolumbo vyčių naujoje salėje Woodhavene surengė poeto Vinco Mykoliaičio Putino minėjimą. Žmonių prisirinko pilnutėlė salė. Publika buvo rinktinė, su dėmesiu sekusi visą programą. Pradžioje Klubo pirmininkė dr. M. Kregždienė, trumpu žodžiu pradėjusi minėjimą, tolimesnei programai vadovauti pakvietė Eglę Zilionytę.

Išsamia paskaitą apie poetą Putiną skaitė poetas Jonas Aistis, iš Washingtono, daugiau ryškindamas poeto Putino tragizmą, plačiau išnagrinėdamas jo paskutiniųjų dviejų rinkinių poeziją. Paskaita buvo įdomi, kruopščiai paruošta.

Darbininko spaudos balius šokiai įvyks gruodžio 2 St. Matthias parapijos salėje, 58-15 Catalpa Ave., netoli Woodward Ave., Ridgewood, N. Y. Šokiam gros J. Karpas su savo kapela. Veiks lietuviškos vaišės. Ta pačia proga bus pristatomi tėvų pranciškonų nauji leidiniai. Visi spaudos rėmėjai ir jaunimas kviečiami į šį spaudos balių, rengiamą advento išvakarėse.

Po pertraukos dramos aktorius **Henrikas Kačinskas** išpūdingai skaitė Putino eilų. Visos paimtos iš naujųjų jo rinkinių.

Maloniai staigmena padarė **Karilė Baltrušaitytė**, gražiai padeklamuodama du ilgus Putino eilėraščius.

Užsklandos žodį tarė pirminkė dr. M. Kregždienė, įteikė gėlių Karilei Baltrušaitytei. Vėliau visi svečiai pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Programa buvo gražiai suorganizuota ir praėjo sklandžiai. Minėjimas visiem paliko gilų įspūdį.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania New Yorke juniorai buvo susirinkę spalio 7 fil. Juozo Butkaus namuose paskaitai ir pasilinksminimui. Paskaitą skaitė fil. dr. E. Noakas apibūdindamas korporacijos ideologiją, tradicijas, korporantų pareigas. Po paskaitos sekė klausimai ir buvo gyvai diskutuojama. Juniorai ir svečiai turėjo progos pasilinksinti ir pabendrauti. Sueigą pravedė korp. pirmininkė Aldona Čekienė ir tėvūnas Algis Bitėnas.

Korp! Neo Lithuania juniorai, sueigos metu. Iš k. į d. pirmoje eilėje — pirm. senj. A. Čekienė, jun. Algis Butkus, Matas Milukas; antroje eilėje — Kęstutis Staškevičius, Rimas Jurgėla, tėvūnas senj. Algis Bitėnas, jun. Algis Šimukonis, Rimas Liktorius. Nuotr. L. Tamošaitis

BOSTONO ŽINIOS

Juozas Bachunas, PLB valdybos pirmininkas, lankėsi Bostone, turėjo pasitarimus su tautinės srovės žmonėmis, atsilankė į Alto sukviestą susirinkimą.

LB apygardos suvažiavimas įvyksta lapkričio 5 d. 3 val. popiet Lietuvių Piliečių dr. Jos salėje. Bus renkama nauja valdyba ir tariamasi kitais reikalais.

Pabaltiečių koncertas įvyksta lapkričio 3, ši penktadienį, 8:30 val. vak. Jordan Hall patalpose. Programą atliks žymi estų solistė sopranas Helmi Betlem. Akomponuos Stella Kerson. H. Betlem dainuos Cherubini, Schumann, Schvenberg, Liszt ir estų kompozitorių kūrinius. Po koncerto priėmimas — pobūvis Latvių Klube — Baltasis Namas. Jamaica Plain.

Balfo rudens piniginiams vaizui aukojų po -20: A. Grigaliūnas, inž. J. Mikalauskas, inž. J. Rasys; \$12 S. Augonis; po \$12: A. Rudauskas ir A. Valis; po \$10 — J. A. Januškevičiai, M. Bratenienė, A.O. Bartašunas, J. Vembrė, J. Liutkonis, K. Tamošaitis, J. Davalga, dr. G. Stapulionienė, E. Šmitas, J. M. Jurėnas, S. Kiliulis, O. Andriulionienė, B. Mickevičius, L. Lendraitis; po \$5 — V. V. Jackūnas, K. Duda, P. Pauliukonis, E. Manomaitis, J. Verbickas, A. Matjoška, St. Jurgelėvičius, P. Brazaitis, J. Tui-nila, P. Ausiejus, A. Griauzdė, A. Puskepalaitis, P. Vaičaitis, D. Mučinskaitė, K. Bačanskas, B. Utenis, P. Račkauskas, T. Bogužienė, P. Kaladė, E. J. Valiukoniai, A. Skudzinskas, J. Sonda, L.J. Haris, V. Piragis, J. Arlauskienė, A. Andriušienė, A.O. Vileniškiiai ir P. Jančiauskas; kiti aukojų po mažiau.

Bostono liet. parapijos choras Šv. Antano gimnazijoje, KENNEBUNKPORTE

Šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte tęsiama meninė programa.

Po sėkmingo Julijos Rauskaitės piano koncerto į gimnaziją lapkričio 5 atvyksta komp. Jeronimas Kačinskas su visu savo dirguojamu Bostono lietuvių parapijos choru ir operos solistas Stasys Liepas. Koncerto programa bus pritaikyta mokiniams. Tiek choras, tiek solistas dainuos daugiausia lietuvių kompozitorių kūrinius. Koncertas prasidės 3 v. p. p.

Tą dieną bus ir ateitininkų šventė, kurią bendrai ruošia šv. Antano gimnazija ir lietuvių mergaičių bendrabutis Putname. Visi jie turės progos išklausyti šio koncerto. Po jo bus mokiniams šokiai.

Šv. Antano gimnazijos chorui antri metai vadovauja komp. Julius Gaidelis, kuris čia atvyksta iš Bostono. Planuose yra koncertai bei pasirodymai lietuvių kolonijose. Bandoma sudaryti jungtinis choras su Putnamo bendrabučio lietuvių mergaitėms. Numatytos bendros chorų repetitijos.

Koresp.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Jonas Aistis skaito paskaitą poeto Mykoliaičio-Putino minėjime spalio 29 Kolumbo vyčių salėje Woodhavene, N. Y. Nuotr. V. Maželio

Kęstutis Miklas (d.), mokyklų tarybos narys, sveikina kandidatus į Town of Oyster Bay valdybą: Mike Petito (k.) ir Mr. Lou Orfan.

Apaštalas Jokūbas kalba apie Balfą —

"Ką padės, mano broliai, jei kas sakytųsi turis tikėjimą, bet neturėtų darbų? Argi tikėjimas galės jį išganyti? Jei brolis ir sesuo būtų pliki ir stigtų jiems kasdieninio išlaikymo, ir kas nors iš jūsų sakytų jiems: Elkite ramybėje, susišildykite ir pasisotinkite, bet neduotumėt jiems, ko kūniui reikia, ką tai padės? Taip ir tikėjimas, jei jis neturėtų darbų yra pats savyje miręs." (Jok. 2, 14-17).

Aukas lietuviams varguoliams, seser ir broliui, siųsk: Balfas, 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211. Dievas to reikalauja, o valdžia tas aukas nuo mokesčių atleidžia.

A + A

Elena Povilanskas-Valiušaitytė

Lapkričio mėn. 1 d. sueina vieneri metai, kai Tave, mūsų brangią mamytę, senele, seserį ir draugę Dievulis, staiga ir netikėtai, pasiėmė pas save amžinybėn. Tavo nelauktai staigi mirtis paliko mūsų širdyse neužgyjančią žaizdą, ir Tavo šviesus vaizdas visada pasiliks mūsų atmintyje ir širdyse.

Už brangios a.a. Elenos Povilanskienės-Valiušaitytės vėlgedulingos mišios bus aukojamos Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne š.m. lapkričio mėn. 5 d. 11 val. ryto.

Išsėkis ramybėje!

Nulūde:

Alvira, Stasys, Rita ir Dana Liogiai
Kun. Stasys Valiušaitis
Juozas Valiušaitis su šeima
Algis Valiušaitis
Ona Budraitis